

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Obramba zoper hitlerizem.

Hitlerjevski pajek razpreda svoje mreže po sosednih državah, da bi vlovil tamkaj stanujoče Nemce ter jih pridružil Nemčiji. Ker se ljudje brez zemlje, na kateri prebivajo, ne dajo včlaniti v drugo državo, bi se kajpada s temi Nemci moralo tudi ozemlje, ki na njem stanujejo, priklopiti nemškemu državnemu ozemlju.

Nemški narodno-socialistični pajek si je kot najvažnejše poprišče svojih razširjevalnih in osvajalnih teženj izbral Avstrijo, ki naj bi v tej mreži za vedno izginila pod naslovom bratske pridružitve (Anschlussa). Avstrijci pa o taki pridružitvi nočejo nič slišati, ker se dobro zavedajo, da za mrežo, ki jo je nastavil nemški narodni socializem, tiči prusaško centralistično žrelo, v katerem je že izginila samostojnost južnih Nemcev. Zato vodi avstrijski kancler dr. Dollfuss tako energično borbo za samostojnost in samobitnost Avstrije.

Hitlerizem prodira s svojimi mrežami tudi v sosedne slovanske države. Na piki ima posebno poljsko državo, v kateri prebiva precejšnje število Nemcev. Gdansk, to je mesto ob Vzhodnem morju, ki leži v takozvanem poljskem koridorju, bi naj postalo nekako taborišče nemškega narodnega socializma. Za zdaj se nakane hitlerizma z Gdanskom še niso mogle izpolniti radi gospodarske odvisnosti mesta od Poljske, brez katere mora gospodarsko propasti. V Zgornji Šleziji je hitlerizem zapredel v svoje mreže tamošnje nemško prebivalstvo ter vzbuja v njem težnje za odcepitev teh krajev od Poljske ter priključitev Nemčiji. Državna oblast je bila prisiljena, da postavi proti temu protidržavnemu pokretu obrambno akcijo, ki jo tudi podpirajo razna poljska domoljubna društva.

Slične nakane ima hitlerizem tudi z Nemci v Čehoslovaški. Tamkaj je obstojala posebna narodno-socialistična stranka, ki je v zvezi z nemško-narodno stranko širila nemške narodno-socialistične težnje med sudetskimi Nemci. Drznost narodno-socialističnih voditeljev je bila že tako velika, da so se upali na javnih shodih izjavljati: »Mi prejemamo navodila iz Berlina, navodil iz Prage nočemo sprejemati!« Državna oblast je dolgo časa mirno opazovala ta pokret, ki mu je bil končni cilj priklopljenje sudetskih pokrajin Čehoslovaške Nemčiji. Šireča se nemško-nacionalna agitacija jo je naposled prisilila, da je stopila iz rezerve ter pose-

gla vmes z odločnimi ukrepi. Razpuščila je narodno-socialistično in nemško-narodno stranko ter izdala zaporna povelja proti njenim voditeljem, ki pa so v velikem številu pobegnili preko čehoslovaške državne meje v Nemčijo.

Odporni ukrepi držav dokazujejo, kako resen je že bil položaj, ki so ga nemški narodno-socialistični agitatorji ustvarili v obmejnih pokrajinah, katere ležijo ob nemški državni meji. Hitlerizem se igra z ognjem, ki je nevaren za obstoj miru v Evropi. Takšnim ljudem dati v roke orožje, bi pomenjalo podpirati to nevarno igro. Zato je razumljivo stališče Evrope, ki se ustavlja prekomernemu oboroževanju Nemčije. Hitlerizem, oborožen do zob, bi svojo agitacijo podkrepil z grožnjami, ki bi mogle spraviti mir v Evropi v največjo nevarnost.

Nemčija pa hoče na vsak način priti

do orožja. Zato je nemška vlada v soboto sklenila, da se Nemčija ne udeležuje več razorožitvene konference ter tudi da izstopi iz Zveze narodov. Ta korak je razkril pravo mišljenje in teženje Hitlerjeve Nemčije. Gre ji za silo, s katero hoče doseči svoje namene. Sredstva Zveze narodov, ki so zasnovana na medsebojnem sporazumevanju, so ji zoprna. Vstala je stara naduta in brezobzirna prusaška miselnost, ki je povzročila svetovno vojno. Da bi Hitler šel do skrajnosti, se sedaj ni treba bati. Hitlerjeva Nemčija je tako osamljena, kakor še ni bila nikdar. Naj se še toliko oboroži — in to je težnja nmeškega nar. socializma — sveta vendar ne bo spravila pod svoj čevlji. Druge države so skrbno na braniku. Kar pa je vsega obžalovanja vredno, je zaviranje rešitve razorožitvenega vprašanja, ki mu Hitler dela največje težkoče. Od rešitve tega vprašanja pa je odvisno zboljšanje državnih financ in gospodarskega stanja posameznih držav.

Ruski general Judenič je umrl v Nizzi v starosti 71 let. Judenič se je boril proti boljševikom in po njihovi zmagi je pobegnil v inozemstvo.

**Ali si že obnovil
naročnino?**

IZ RAZNIH DRŽAV

Nepričakovan korak Hitlerjeve Nemčije. Dne 14. oktobra je sklenila Hitlerjeva vlada, da ne bo več sodelovala na razorožitveni konferenci, ki zboruje sedaj v Ženevi in so tokrat velesile sklenile, da ne dovolijo Nemcem ponovnega oboroževanja. Istočasno je Nemčija tudi izstopila iz Društva narodov. Hindenburg je kot predsednik republike podpisal odlok o razpustu nemškega državnega zbora ali Reichstaga. Za 17. november so razpisane plebiscitne volitve, pri katerih bi naj nemški narod odobril dosedanje Hitlerjevo zunanjo politiko. Obenem z odlokom o razpustu Reichstaga je Hindenburg podpisal tudi odlok o razpustu vseh nemških deželnih zborov. Nič pa še ni ukrenjeno glede izvolitve novih pokrajinskih zastopstev. Nemška vlada je v zvezi s temi ukrepi izdala tudi zakon, po katerem se izpremeni zakon o poenotenju države z dne 7. aprila v toliko, da »stat halterje« posameznih dežel državni predsednik lahko vsak trenutek na predlog kancelarja odstavi. Sklep nemške vlade, da zapusti Nemčija Društvo narodov in razorožitveno konferenco, je bil dne 14. oktobra sporočen v Ženevo in tujim vladam.

Izid občinskih volitev v Sloveniji.

O izidu občinskih volitev v Sloveniji je izjavil notranji minister g. Živojin Lazič sledeče:

V dravski banovini je prišlo na 369 občin 699 list, od teh 44 JNS (Jugoslovanska nacionalna stranka); 52 jih je bilo kompromisnih, 243 pa opozicijskih. Od 274.282 volilnih upravičencev je glasovalo 188.057 ali 68,5%, in sicer za JNS 125.577 ali 66,8%, za kompromisne liste 11.499 ali 6,1%, za opozicijske 50.981 ali 25,6% volilcev. JNS je dobila 296 občin, kompromisne liste so zmagale v 16, opozicijske pa v 55 občinah.

Kdor se hoče poučiti glede izida podrobno po srezih ter po posameznih voliščih, naj čita prihodnjo številko lista »Občina«.

Nenadna smrt našega vrliga moža.

Zadnjo nedeljo je podlegel kapi v Bučevcih na Murskem polju tamk. posestnik g. Anton Slavič. Blagopokojni je bil prava slovenska korenina, navdušen narodnjak, delaven na polju krščanske prosvete, vzgleden gospodar, pri sovaščanih priljubljen sosed in da leč naokrog vpliven mož, ki je rad prav svetoval in tudi dejansko pomagal po svoji možnosti. Rajni Anton je bil brat rektorja ljubljanske univerze g. dr. M. Slaviča. Blagi in mnogo — mnogo prezgodaj preminuli zapušča ženo in tri otroke. Nepozabnemu Antonu ostani ohranjen trajen in hvaležen spomin za njegovo plodonosno narodnoubudno delo po Murskem polju, žalujoči ženi, otrokom, g. bratu in drugim sorodnikom naše sožalje!

Poslednje vesti.

Skrivnostni umor. V nedeljo zjutraj so našli pri Trojanah na kupu gramoza ustreljenega 30letnega mlinarja in posestnika Valentin Trdina, doma iz Podmil iz blagoviške občine. Krvava zadeva je še sedaj zagonetka.

1 kg težkega gobana so našli zadnjo nedeljo pri Sv. Križu nad Mariborom.

Vlom v mehanično delavnico v Ptuj. Vlomljeno je bilo v delavnico mehanika Ivana Zaverski na Ormoški cesti. Vlomilci so razbili okno in zlezli v delavnico. Odnegli so razne mehanične predmete, kakor gumijaste plašče in zračne cevi itd. Škoda znaša okroglo 3500 dinarjev.

Zlobna roka je požgala dne 16. oktobra t. l. gospodarsko poslopje mlinarja Ivanca v Dražci vasi pri Žužemberku.

Smrtna nesreča otroka. V soboto dne 14. t. m. je padel v potok Medijo pri Zagorju ob Savi in utonil 18mesečni sinček delavca Podlogarja iz Izlak. Podlogarjeva žena je ravnokar v otroški postelji, zato je mož moral paziti na otroka, ki se je pred hišo igral. Ko se je Podlogar za malo časa odstranil, je otrok šel k potoku in padel vanj. Ker je voda narasla, ga je odplavila s seboj. Oče je takoj

opazil, da je otrok izginil. Slučajno je zagledal kapico pri potoku in vedel, da se je zgodila nesreča. Iskaje je tekkel ob Mediji in prišel do Zagorja, a otroka ni našel. Na povratku je pa zvedel, da je otroka našel delavec Burlančink 200 m od hiše v grmovju. S prizadeto rodbino sočustvuje vse domače prebivalstvo.

Hoče. V nedeljo dne 29. oktobra na praznik Krstusa Kralja, priredita združena cerkvena pevska zbora iz Hoč in iz Št. Janža cerkveni koncert v proslavo 1900-letnice našega odrešenja. Vršil se bo ob treh popoldne v nadzupnijski cerkvi v Hočah. Pridite!

Gornja Poljskava. Naše prostovoljno gasilno društvo razglašja, da se vrši blagoslovitev nove motorne brizgalne s tombolo in vrtno veselico v nedeljo dne 22. t. m. Ob pol 9. uri sprejem gostov na vasi, ob pol 10. uri sv. maša in blagoslovitev nove brizgalne. Popoldne ob dveh tombola s krasnimi dobitki in vrtna veselica. Vse prijatelje gasilstva vljudno vabimo. — Odbor.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Žal, da se z ničemer veselim ne moremo pohvaliti. Po dolgem trpljenju je odšla po večno plačilo vrla Marijina družbenica Urška Preložnik. Zelo lepo jo je spremila na zadnji poti poleg mnogih drugih Marijina družba ter se ganljivo od nje poslovila. Naj počiva v svojem blaženstvu! — Minuli petek proti polnoči je že zopet v Spodnjem Sv. Lovrencu izbruhnil požar, ki je ugonobil gospodarska poslopja kar trem posestnikom: Smolingerju, Eberlu ter Pulku, dočim so poslopja župana Beraniča gasilci komaj ubranili. Prvima dvema je zgorelo s krmo vred tudi vse orodje in vozovi, pri zadnjem so večinoma vozove še mogli rešiti, pač pa so izgubili tudi več svinj. — Še vedno se ne da zaslediti zločinska roka, ki požiga, kajti ti zaporedni požari ne morejo biti zgolj nesrečno naključje. Ljudi se loteva zopet vedno večji strah, tembolj sedaj na zimo.

Lahonci pri Sv. Tomažu. Zatisnil je za vedno svoje trudne oči skrben gospodar Martin Rajh, po domače Šarugov Martin. Umrli je v petek dne 6. t. m., previden s tolažili svete vere v starosti 67 let. Pogreb se je vršil na domači mirodvor k Sv. Tomažu ob obilni udeležbi rodbine, znancev in prijateljev. Ta pogreb je pokazal, kako je bil rajni priljubljen pri vseh. Bil je mnogo let ognjar državne železnice (delavnice) v Mariboru. Vsled nesreče je moral zapustiti svoje delo ter iti v pokoj. Pokojnik zapušča žalujočo ženo s 7 že deloma preskrbljenimi otroci. Dragi Martin, počivaj mirno. Rodbini naše sožalje!

Sv. Lenart v Slov. goricah. V Zamarkovi je umrla pridna in priljubljena gospodinja Nanika Ratar, mati dveh nedoraslih sinčkov, ki za rajno žalujejo. Tudi sosedi žalujejo, saj je rada vsakemu bila v nezgodi v pomoč. Kajpada je rada hodila v cerkev, posebno ob prvih petkih v mesecu. Svoje otroke je versko vzgojila. Blaga rajna naj v miru počiva!

Špitalič pri Konjicah. Pokopali smo zadnjo nedeljo Rozalijo Šelih, ženo cerkvenega ključarja, ob velikanski udeležbi. Tudi g. Vinko Pivec, kaplan v Selnici ob Dravi, je prišel na pogreb svoje krstne botre. Rajna je bila 17 let bolna. Zdaj jo je Bog rešil. Naj si odpočije v Bogu! Domačim naše sožalje! — V spomin na 1900letnico odrešenja sveta homo imeli tukaj tridnevne misijonske duhovne vaje dne 29., 30. in 31. oktobra pod vodstvom g. misijonarja od Sv. Jožefa nad Celjem. Bog daj svoj blagoslov!

Modne liste,

liste za ročna dela vseh vrst, kupujte in naročajte v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru: Koroška cesta 5 — Aleksandrova cesta 6 — Kralja Petra trg 4.

Naznanjamo vsem prijateljem širom naše domovine, da je gospod

Anton Slavič

naš blagi stanovski tovariš in sodelavec, danes dne 15. X. 1933, zvečer ob 7. uri, nenadoma, od možganske kapi zadet, umrl. Mi vsi vemo, kaj je pretreslo tvojo pošteno slovensko dušo, da si tako nenadoma odšel od nas. Ti si mrtev, pa ostal nam boš živa priča naše stanovske vzajemnosti ter zvestobe.

Pogreb se vrši v sredo dne 18. X. 1933 ob 9. uri predpoldne.

Molili bomo zate, v molitvi bomo krepili tudi sebe; pa tudi Ti, dragi naš Anton, pri pravičnem Bogu zastopaj nas, svoje tovariše, s svojo priprošnjo!

Sv. Križ pri Ljutomeru, dne 15. X. 1933.

Tvoji tovariši.

Delavcem — volilcem v Delavsko zbornico!

V nedeljo dne 22. t. m., pri volitvah v Delavsko zbornico, volite Jugoslovansko strokovno zvezo, ki ima **belo glasovnico** in to denite **celo** v kuverto!

Nameščenci, nameščenke!

Dne 22. oktobra: volitve v Delavsko zbornico! **Zelena glasovnica je naša!** Organisti, oskrbniki, obratovodje, poslo vodje, polirji, šafarji, gozdni pazniki, trgovski pomočniki, trgovske pomočnice! Vedite: Naši kandidati so: Iz Štajerske na 2. mestu Franjo Žebot in kot 1. namestnik dr. Franc Vatovec, urednik »Slovenca« v Mariboru. Dne 22. oktobra obračunajte z nesposobnostjo marksistov in drugih, ki so dosedaj vladali v Delavski zbornici. Volitve so tajne. Pretrgajte dne 22. oktobra rdečo, modro in belo glasovnico ter pustite zeleno nedataktnjeno v kuverti.

Barva zelena
fronta jeklena!

Proslava 1900letnice odrešenja za mariborske župnije se bo vršila: 26., 27., 28. in 29. oktobra. Prve omenjene tri dni bodo po vseh mariborskih župnih cerkvah tridnevne. V nedeljo dne 29. oktobra bo v stolnici ob pol 6. uri zjutraj pridiga in sv. maša s skupnim sv. obhajilom; ob pol desetih slovesna škofovska sv. maša s pridigo prevz. g. knezoškofa dr. Ivana Jožefa Tomažiča. Popoldne ob 16. uri v stolnici sklepna pridiga in litanije pred Najsvetejšim, ob 17. uri pa skupna spokorna procesija, pri kateri nosi Najsvetejše naš prevz. vladika. Od frančiškanske in magdalenske cerkve ter od Sv. Jožefa pridejo verniki pod vodstvom svojih dušnih pastirjev k stolnici, kjer se pridružijo procesiji stolne župnije. Skupna procesija pojde po Stolni ulici, Glavnem trgu, Tattenbachovi, Frančiškanski, Aleksandrovi, Slovenski, Gosposki in 10. oktobra ulici na Slomškov trg. Med procesijo se bo popevalo ter se bodo opravljale skupne molitve. Procesija se ustavi na Slomškovem trgu pri Križevi kapeli, kjer bo posvetitev presv. Srcu Jezusovemu, zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim. — S himno »Povsod Boga« se proslava zaključuje.

Zakoni, ločitve in rojstva. Državna statistika za leto 1930 objavlja zanimive podatke o sklenjenih zakonih, o ločitvah zakona in o rojenih otrokih. Po svetovni vojni je število sklenjenih zakonov jako naraslo ter doseglo l. 1920 185.954 sklenjenih zakonov. Potem je število padalo: leta 1921 znaša 157.055, 1922. leta 131.776, 1924. leta pa 131.896.

Čemu bi se mučili, če se da drugače napraviti!

Schichtov
RADION
pere sam

To je prednost Schichtovega Radiona. In v tem tiči njegova skrivnost: na milijone kisikovih mehurčkov se razvije med kuhanjem (vsaj 15 minut) v raztopini Schichtovega Radiona in poganja milno peno skozi tkanino. Tudi povsod tam, do kamor nikdar ne seže krtača. V 15 minutah Vam je perilo belo ko snež, ne da bi ga bilo treba drgniti in mencati. Prizanesljivo in hitro opravi Schichtov Radion za Vas delo, kadar imate žehto, če uporabljate Schichtov Radion!

Od tega leta se število počasi pa vztrajno dviga: 1929. leta znaša 128.119, 1930. leta pa 138.315. Največ zakonov se sklepa v Vrbaski in Moravski banovini, najmanj pa v Zetski (nekdanji Črnogori) in v Dravski (Sloveniji). Kar se tiče ločitve zakonov, je bilo največ ločitev l. 1923, od takrat pa stalno pada. L. 1929 je bilo 6070 ločitev, leta 1930 pa 5826. Na 100 sklenjenih zakonov leta 1930 je prišlo 4.21 ločenih. Zanimivi so podatki o verski pripadnosti ločencev. Največ ločitev je pri muslimanih: l. 1930 je bilo ločenih pri muslimanih 2550 zakonov, pri pravoslavnih 2374, pri katoličanih pa samo 418, med starokatoličani, ki so povečini odpadniki od kat. vere in cerkve ter jih je le prav malo število, je bilo prav veliko zakonskih ločitev, namreč 201. O rojstvih objavlja državna statistika te številke: L. 1930 je bilo v Jugoslaviji rojenih 494.763 otrok. Rojstveno število neprestano raste od leta 1925: leta 1930 je prirastek na 1000 prebivalcev znašal 16.52 (rojstev), 1927. leta 13.30, 1928. leta 12.33, 1929. leta 12.25. Največ znaša ta prirastek prebivalstva v Vrbaski banovini, namreč 22.74, potem pride Drinska in Vardarska banovina, potem Savska, kjer znaša prirastek na 1000 prebivalcev 12.78, v Sloveniji pa 13.07. V navedenih številkah se zrcalijo gospodarske razmere, pa tudi moralni (nравstveni) položaj ljudstva.

Dollfuss se zahvaljuje Bogu in Mariji. Dertilov napad z revolverjem na avstrijskega kanclerja Dollfussa bi mogel imeti usodne posledice za njega in za avstrijsko državo. Ako bi se ne bila krogla odbila, bi bila lahko kanclerja usmrtila. Nekaj dni po napadu je kancler Dollfuss moral ostati v postelji, odnosno v sobi. Preden pa je potekel od zdravnika določen rok, se je kancler odločil, da zapusti svojo sobo ter gre na ulico. V družbi s finančnim ministrom dr. Bureschem in s svojim zdravnikom se je naenkrat pojavil na ulici, kjer je čakal avtomobil finančnega ministra. Kancler je odklonil ponujen mu avtomobil ter rekel: »Pojdimo peš.« Ljudje so se začudili, ko so kanclerja zagledali na ulici, ter so ga spoštljivo in z glasnimi vzkliki pozdravljali. Prva pot kanclerjeva po ozdravljenju je bila v veličastno cerkev sv. Štefana. Ko je vstopil v cerkev, je šel naprej k oltarju, kjer se shranjuje Najsvetejše, pokleknil ter počastil s spoštljivo molitvijo v zakramentu pričujočega Boga. Nato je šel k stranskemu Marijinemu oltarju ter iskreno moleč pred Marijino podobno se Materi božji zahvalil za rešitev iz smrtne nevarnosti. Kancler Dollfuss je s tem dokazal svojo globoko vero ter vsem kristjanom dal lep zgled, kako morajo Bogu skazovati hvaležnost.

Borba zoper brezbožništvo. Brezbožništvo ima ponajveč ali skoro vedno

svoje korenine v brezbožnem življenju. Najprej živi tak človek, kakor bi ne bilo Boga, kojemu bo moral dajati odgovor za svoje delovanje in nehanje. Iz njegovih strasti in tem strastem služnega srca se preseli zanikanje Boga v glavo, v razum. Naposled izjavlja tak človek: Boga ni. Pobijanje brezbožništva se mora ozirati na vzroke brezbožništva. Ako je glavni razlog v brezbožnem življenju, je najuspešnejše sredstvo zoper brezbožništvo pokristjanjenje življenja. K temu je potrebna milost božja, ki nam priteka iz zakramentov, osobito iz zakramenta presv. Reš. Telesa. Radi tega se je ustanovilo posebno društvo za pobijanje brezbožništva pod naslovom: »Svetovni križarski pohod presv. Evharistije.« To nabožno društvo šteje na svetu že preko 4 milijone članov. Tako društvo je leta 1928 tudi bilo ustanovljeno v Švici, kjer se prav naglo razširja. Lani je društvo imelo okoli 13.000 članov. Člani tega svetovnega društva nimajo posebnih dolžnosti. Njihova naloga je češčenje presv. Rešnjega Telesa, molitev pred Najsvetejšim za razširjanje vere, za spreobrnitev brezvercev in brezbožnikov ter prejemanje sv. obhajila.

Friderik Horvat:

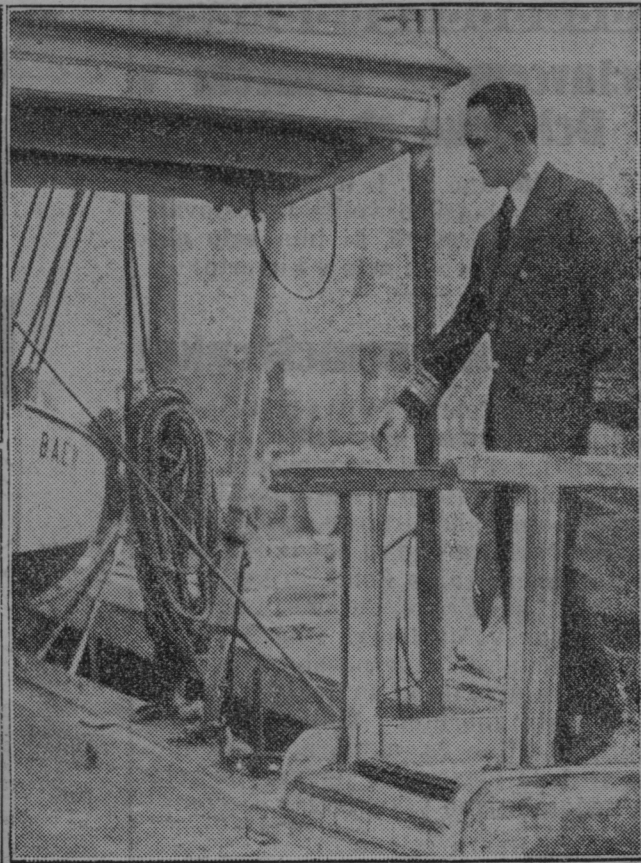
Herman Rajh.

(† 15. 10. 1932.)

(Obletnica čudovito požrivovalne ljubezni do bližnjega.)

V četrtek dne 13. oktobra 1932, ob en četrt na 7 zvečer je zlobna roka kmalu zasačenega, obsojenega in sedaj zaprtega požigalca zanetila gospodarsko poslopje Vinca Kociperja v Šardinju št. 36 v župniji Velika Nedelja.

Med prvimi, ki so hiteli na pomoč, je bil sosed Herman Rajh, mož srednje velikosti, črnih polnih las, prijaznega, prevdarnega pogleda, širokih pleč ter močnih rok. Herman sreča Vinca, ki žene kravo iz gorečega hleva in kliče: »Sosed, reši mi še drugo kravo!« Herman skoči v hlev, ki je bil poln dima, odveže verigo, udari kravo in jo požene ven čez prag. V tem trenutku se pa vsuje goreča streha raz hlev na kravo in jo opeče tako, da jo morajo zaklati in razprodati v prvo skromno pomoč pogorelcu; za kravo skoči iz hleva Herman, prileti med gorečo streho in pade. Obleka se mu vžge, goreč se plazi po rokah in nogah čez gorečo tramovje in po nepopisnem trudu se privleče srečno 30 korakov preč od goretine; tukaj trga gorečo obleko raz sebe brez uspeha, ker globoko požgane dlani rok nimajo več čutila; po tleh se valja sem in tja in okrog in kliče na pomoč; nikogar ni, ker vsled dima ga nikdo ne vidi, vsled tuljenja in prasketanja ognjenih plamenov nikdo ne sliši. Še en obupen klic »Na pomoč!« Tega sliši in spozna Roza, njegova žena, groza jo spreleti, pošlje urno sosedo Trezo Kosi v vrčem vode naprej, za njo hiti sama in sinaha in drugi. Ubogi Herman! Gorečega pogasijo in pečenega dvignejo. On pa pogleda svojo ženo in glasno zastoka: »Roza, glej, kakšen sem sedaj

Amerikanski admiral Byrd se je odpravil v drugič na raziskovanje severnega tečaja. Na sliki vidimo (desno) admirala, ko pregleduje svojo ladjo Medved iz Oaklanda. Levo zgoraj je mačka, katero je vzela seboj ekspedicija, levo spodaj je Byrdov pilot Mc Cormick.

ja.« Okoli ledij usnjat pas, par cunj spredi, par cunj na hrbtu, cunjo na roki, cunjo na nogi, požgani lasi na glavi, ožgano desno lice, ožgano desno pleče, ožgana ledja in križ in dlani rok in stegna nog do kolen. Roza in vsi došli si zakrijejo oči in glasno jokajo. Herman pa tolaži na vse strani, pogleda pogorišče sosedovo in ga pomiluje. Ko zagleda tudi svoj dom, celo nepoškodovan dom, srčno zahvali Boga in ljudi, ki so ga branili. Zdaj zbere svoje še ostale moči in koraka s sežganimi nogami, podpiran od žene in drugih, v svoj dom. Tukaj strgajo raz njega še ostale cunje, ga ovijejo v hladilno plat-

neno rjuho in položijo v postelj. Loti se ga silna mrzlica, želi v bolnico; po pretresljivem slovesu od žene, otrok ter sosedov, ga takoj odpeljejo v eno uro oddaljeno bolnico križniškega reda v Ormožu, in ob 9. uri zvečer ga sprejmejo v temeljito oskrbo križniške sestre po navodilu g. primarija, operaterja dr. Hrovata.

Naslednji dan petek je bil za Hermana pravi veliki petek na Golgoti, — dan nepopisnih bolečin; čudovito mirno, tiho, vdano, krotko jih prenaša. Na zvečer želi nadnaravnih tolažil sv. vere. Ob strani mu stoji monsignor pater Bernhard Polak, ki mu podeli najprej

V italijanskem mestu Milano se je zrušil prehod preko železnice. Izpod razvalin so izvlekli mnogo mrtvih ter ranjenih.

zakrament sv. pokore. Celo noč se Herman pokori, gleda na sv. križ in očiščuje svojo dušo v ognju trpljenja. V soboto zjutraj spreje sv. popotnico, posledno maziljenje, papežev blagoslov, ob četrtna osem zjutraj umre v Gospodu na god velike trpinke sv. Terezije dne 15. oktobra 1932. Dne 17. oktobra so prenesli njegovo truplo k Veliki Nedelji in v velikem spremstvu ginjenega ljudstva spremili k zadnjemu počitku na zaželenem domačem pokopališču. Pogrebne slovesnosti in zasluženost slovo od vrlega moža je opravil dekan F. Horvat.

Herman Rajh je bil rojen dne 28. 2. 1875 v Svetinjah, dne 13. 2. 1901 se je priženil k Veliki Nedelji, leta 1924 je postavil novo hišo, zapušča ženo, enega sina in dve hčeri, obe cerkveni pevki. Bil je vzoren katoličan in rodoljub, visoko je cenil pošteno krščansko berilo, knjigo in časopis, zato naročnik Mohorskih knjig 25 let, »Slov. gospodarja« 20 let. Vsestransko vzoren mož poznim rodovom, mučenec v trpljenju, učitelj ljubezni do bližnjega.

Nalašč za brinetke...

Kako dolgo že čakajo brinetke na svoj Special-Shampoo! Zdaj imajo Brunetaflor, ki povzdigne lepoto kostanjevih las. Učinkuje naravno in edinstveno zaradi hequila, ki ga ima v sebi. Kostanjasta barva, temni ton sta s tem neverjetno poudarjena. Lasje dobe krasen lesk in čudovit lesk. Nenavadno lepo se kodrajo.

Zajamčeno brez
sode in kemičnih
barvil.

ELIDA SPECIAL SHAMPOO

BRUNETAFLO

Marijo Žibert, jo zabodel z nožem v prsa ter zginil v noč. In to kljub orožniški stanici, ki je tam v bližini. Orožniki imajo sedaj obilo posla.

Vlomljeno je bilo od neznancev v Metavi pri St. Petru, niže Maribora v viničarijo mariborskega odvetnika g. dr. Mühleisena.

Tovorni avto povozil kravo. Na cesti pri Rošnji, občina St. Janž na Drav. polju, je povozil avtopodjetnik Rom. Matz s tovornim avtomobilom kravo posestnice Marije Bender tako, da so jo morali doklati.

Dva brata ustreljena. Dne 12. oktobra popoldne sta popivala v zidanihi blizu Polenšaka brata Anton in Franc Lajh, posestniška sina iz Lacigovec. Okajena

sta se oglasila na povratku proti domu pri botru, Martinu Petku, ki se je baš mudil v svoji vinski kleti. Boter je fantoma odklonil pijačo, ker sta že bila vidno pijana in sta na glasu kot zdražbarja. Prišlo pa je le do prepira in eden od fantov je udaril starega Petka s kuhinjsko grebljico. Na vpitje je priletel v klet Petkov sin Lojze. V strahu za očeta je stekel po revolver in oddal dva strela, ki sta smrtno zadela oba brata v spodnji del trebuha. Juršinski orožniki so odgnali v ptujske zapore očeta in sina. Že na potu proti Ptujju je Lojze priznal krivdo. Ustreljena Lajha sta bila stara 38 in 30 let.

Huda nesreča. 35letni Mariji Arnuš, posestnici v Trnovskem vrhu pri Sv.

NOVICE

Škof v Skoplju — Slovenec dr. Ivan Gnidovec — je obhajal 60letnico svojega rojstva v Rimu dne 28. septembra t. l.

Viničarija pogorela. Do tal je pogorela v »Freigrabi« za Meljskim hribom pri Mariboru viničarija, last posestnika Ivana Ruprena na Košakih.

Vinogradniški čuvaj zaboden. V Rošpohu pri Mariboru je bil večkrat zaboden z nožem v prsa ter hrbet vinogradniški čuvaj Ivan Lorbek iz Krčevine. Ranjenca je prepeljal rešilni oddelek v mariborsko bolnico.

Zagoneten zabodljaj v prsa. V Lovski ulici na Pobrežju pri Mariboru je navalil neznanec na 45letno posestnico

Spomenik prvemu kadilcu.

Rodrigo Diego de Jerez je bil, kolikor se da zgodovinsko ugotoviti, prvi kadilec v Evropi. Spremljal je Kolumba na njegovih potih v Ameriko in je na otoku Gvanahaniju opazoval domačine, ki so kadili v koruzne liste zavite liste tobaka. To kajenje je imelo pomen žrtvovanja solnčnemu bogu. Po koruznih listih, ki so jih imenovali »tabakos«, je dobil tobak svoje ime, ko so ga okrog leta 1560 prinesli na Španjo.

De Jerez je bil prvi možakar, ki je v svoji domovini kadil tobak. Tedaj ni zbuhal samo senzacije, temveč tudi

Pavel Keller:

11. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Boltežar se je obrnil proti meni.

»Kaj pravite vi na vse to?«

Zmignil sem z ramami:

»To so uganke, ki jih moramo še rešiti.«

»Da! Rešila jih bova na graščini. V topli sobi. Tukaj morava zmrzniti. Sluga, vi ostanete tukaj na straži! Takoj vam pošljem kočijaža z zaprtim vozom. Posadili boste vanj Grčarja, ga dobro stražili in pripeljali v graščino.«

»Bom, gospod predstojnik!«

»Vas pa, gospod Hubert, vabim, da me pospremitel!«

Sprejel sem to povabilo in šla sva v tej viharni noči gori proti graščini. Spodaj na žagi pa je potlél ogenj.

Osmo poglavje.

Huda noč.

Srečal me je Tim. Naročil sem mu, naj mi prinese suho obleko v graščino. To je bila blagodat, ki sem je bil zelo potreben. Gospod Boltežar se je poskušal pokrepčati.

»Najprej bova vsak po tri groge, nato pa vsak steklenico portskega vina, pa nama bo zopet toplo!« Zadovoljen sem bil samo z enim delom te piče.

Starega Grčarja so pripeljali in ga zaprli v toplo sobo. Sedaj sem sedel z Boltežarjem v njegovi delovni sobi, ki je bila, čeprav opremljena nerodno okusno, vendar po vseči.

»Sedaj pa mi, prosim, povejte svoje misli,« je rekel moj gostitelj. »Mnogo bolj učen človek ste ko jaz. Štirji prihajajo v poštev kot požigalci: stari Grčar, njegova žena, Bianka in Tonče.«

»Lahko bi bila tudi strela, ali pa kdo drugi,« sem dopolnil jaz. »Imenujva tega nepoznanega s črko X.«

Urbanu pri Ptuj, je padel pri prešanju jabolk 20 kg težak štor na nogo in jej zmečkal stopalo. Radi zastrupljenja krvi so spravili revo v ptujsko bolnico.

Nevarno je bil ranjen v fantovskem pretepu Mirko Golob, posestniški sin iz Rogoznice pri Ptuj.

Kar dve nesreči radi konj. 17letni Iv. Lah iz Kicarja pri Ptuj je držal konja pri podkovanju. Žival je bila nemirna in pri obrezovanju kopita je urezal kovač po nesreči Laha v levo roko tako, da mu je prerezal žilo odvodnico. Poškodovanega so z vso naglico spravili v ptujsko bolnico, sicer bi bil izkervavel. — V bolnici v Ptuj se zdravi Janez Kovačič, hlapec v Podložu pri Ptujski gori. Konj ga je brenil v glavo, da mu je razbil čeljust in poškodoval levo oko.

Pastirska neprevidnost. V Janežovcih pri Sv. Urbanu pri Ptuj so igrali pastirji med seboj vojno s fračami. 18letna Antonija Holc je streljala s fračo na 14letnega Franca Remiha. Po nesreči je pogodilo dekle fanta naravnost v desno oko, ki je po izjavi zdravnikov v ptujski bolnici izgubljeno.

Radi 100 jajc ustreljen. Šest tihotapcev se je podalo pri Rogačevcih v Prekmurju z jajci preko naše meje v Avstrijo. Avstrijski stražniki so jih zapazili. Pet je odložilo jajca in zbežalo proti naši strani, šestega je zadela smrtno krogla. Ustreljeni je sin premožnega kmetarja in je ob življenje radi 100 jajc.

Obesil se je Ivan Hari, posestnik v Bokračih pri Murski Soboti. Hari je izvršil obupno dejanje radi bolezni.

Podtaknjen požar je uničil dne 13. t. m. v Apačah peku Hötzlno gospodarsko poslopje. Zgorela je tudi živinska krma. Gasilci so ogenj udušili in obvarovali pred nočno požarno nesrečo sosedna poslopja.

Smrtonosen udar z motiko. Dne 8. t. m. je udaril neki moški posestniškega sina Franca Banovškega iz Brezna pri Konjicah z motiko po glavi. Udarjeni je umrl na posledicah poškodbe v celjski bolnici.

Vlak smrtno povozil posestnika. Dunajski brzovlak proti Trstu je smrtno povozil dne 15. t. m. blizu postaje Laško 45letnega posestnika Janeza Kleinovškega iz Debra, občina Sv. Krištof.

Podlegel strelu. Poročali smo že, da je bil dne 2. oktobra na povratku od kožuhanja iz Pušnikovega mlina v Dobju pri Planini ustreljen od neznancev v bok blizu Gučekove krčme posestnikov sin Ivan Gračner. Krogla je šla skozi želodec in obtičala v boku. Eden od napadalcev je udaril celo Gračnerja po glavi, da se je onesvestil. Težko poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je umrl dne 12. t. m.

Kolovodja vlomilske tolpe pod ključem. Poročali smo o drzni in veččlanski tolpi, ki vznemirja ljudi med šmarskim in laškim srezom. V noči od 10. na 11. oktobra so aretirali v Celju kolovodjo omenjene tolpe. Gre v tem slučaju za 37letnega Ivana Lipnika, ki je rojen v Gradcu, pristojen pa v Bristovec v šmarskem okraju.

Uboj radi mačka. Anton Vodopivec, posestnik iz Ženje pri Krškem, se je podal dne 9. oktobra na večer z Brento k studentu po vodo. Na povratku proti domu je srečal posestnikovega sina iz Ženj. Med obema je izbruhnil prepir radi mačka. Prerekanje je tako razburilo Vodopivčevega sovaščana, da je udaril soprepirljivca s kolom po vratu, in je udarjeni umrl na posledicah tega udarca. Ubiti zapuščala nosečo ženo in 3 nedorasle otročiče.

Najprej ubil tovariša in za tem še lastnega očeta. V Stoparjevi kleti v Globočicah na Dolenjskem so popivali te dni Stoparjev sin in še nekaj fantov. Stari Stopar jim je iztočil 12 poličev jabolčnika, nato pa je zaklenil vrata in odšel. Mladi Stopar, ki se je vrnil komaj od vojakov, je iztaknil nekje cepin in je z njim razbil vrata na kleti, kjer je našel sekíro in jo dal tovarišu z besedami: »Ubij starega hudiča!« Pozvani je res udaril 60letnega Stoparja po glavi, nato je prišel še sin in mu pomagal. Po opravljenem krvavem dejanju sta

se podala oba ubijalca v klet, kjer sta bila. Stoparjev tovariš se je drugi dan za tem sam javil orožnikom. Smrtno poškodovanega očeta so še spravili v bolnico v Brežice, kjer je podlegel hudim poškodbam. Treba še omeniti, da je mladi Stopar pred sodelovanjem pri uboju očeta ubil z z žreblji okovano planko posestniškega sina Franca Bratino. Ubijalec je dejanje priznal in radi tega so ga pustili na svobodi do obravnave, a je med tem zagrešil surovina še očeto mor.

Obsodba radi uboja prevžitkarja. V Bršljinu pri Novem mestu je kupil pred tremi leti Peter Bole posest in z njo je moral prevzeti 68letnega Janka Matevža na dosmrtni prevžitek. Kakor povsod, je došlo tudi v tem slučaju do preprirov radi prevžitka. Letos dne 28. julija je Boletova žena nenadoma zbolela in je umrla brž po prepeljavi v bolnico. Po ženini smrti se je vrnil gospodar žalosten na dom. Prevžitkar je prišel vinjen, je preklinjal in psoval Boleta, češ: »Hudič je vzel tvojo babo, sedaj bo pa še tebe!« Psovanje je ujezilo gospodarja, sunil je starega z roko v lice in ga osuval v rebra. Dedec je moral vsled poškodb v bolnico in je tamkaj izdahnul, ker je imel štiri rebra zlomljena. Novomeško sodišče je obsodilo dne 11. oktobra Boleta na dve leti robiže.

Smrtna nesreča pri prevozu drv. Anton Snoj, posestnik v Spodnjem Kašlju pri Ljubljani, se je podal dne 11. oktobra s svojo hčerko v gozd po drva za sosedo. Po strmem klancu je odpovedala na težko naloženem vozu zavora, Snoj je padel pod voz, ki mu je zdrobil prsni koš in je bil revež pri priči — mrtev.

Smrtno je zadela kap na lovu pri Podpeči pod Krimom ljubljanskega inženirja Luckmanna.

Smrtna železniška nesreča. Dne 15. oktobra se je zgodila smrtna železniška nesreča med postajama Stično in Višnja gora. Pri nekem prelazu je šel preko proge posestnik Janez Petrič iz Pe-

»Meni ne boste črke X napravili iz U! Nikar ne krenite na stransko pot! Od katere teh štirih oseb, ki sem jih imenoval, se najbolj nadejate, da je zažgala?«

»Starega Grčarja, mislim, kar lahko izpuštiva, prav tako tudi Belčarjevega Tončeta.«

»Nič se ne more vedeti, dokler ni dokazano.« Je modro opomnil Boltežar. »Sicer pa, predno se nadalje potopim v portsko vino, bom zaslišal še staro Grčarico, ki jo imam tudi zaprto tukaj v graščini. Je sicer noč, toda v takih naključjih se malo brigam, kdaj je primerna ura za obisk. Predno pričakamo pravo sodno preiskavo, lahko minejo dnevi. Medtem pa si takole posneto babiče izmisli tisočero sleparstev. Na samem dejanju zgrabiti človeka in ga izpraševati sem in tja, da svojat iz same zmedenosti in zadrege pove resnico, to je jedro vse pravne vede. Ali nimam prav?«

»Seveda, toda ne bi hotel, da ste tudi tokrat navzoči. Nimate ugodnega pooblaštila?«

»Je tako, bom odšel sedaj domov.«

Pogledal me je odkritosrčno.

»Tega mi ne boste naredili. Jaz sem uradni predstojnik, ne vi. Jaz moram storiti to. In če je navzoč človek, pred katerim me je sram, tedaj — tedaj ne morem tako zaropotati; tedaj se ne morem tako razviti. In kako mora človek z ljudmi tukaj ravnati in govoriti, to vem jaz.«

»Dobro, gospod Boltežar, le razvite se. Zaslížite Grčarico sami! Med tem pa bom jaz z vašim dovoljenjem tukaj čakal in izpil čašo vina.«

Udaril me je po rami.

»Vi ste izboren človek, ker ničesar ne vzamete za zlo. Ne bom se po nepotrebnem mudil pri tej stari dami in vam bom potem vse povedal. Mislim, da s tem ne bom kršil uradne tajnosti; kajti v tem naključju mi je treba do-brega sveta, ki pa ga mi daste lahko samo vi.«

Odšel je. Sedel sem sam pri čaši vina. Polagoma se je poleglo razburjenje v meni in mogel sem mirno presoditi dogodke tega večera. Kje bi bil doživel v velikem mestu tako nenavadne in vznemirljive reči? V kinu? Sicer prav nikjer. Kakor čudno se tudi sliši — ljudje v velikem

strah in grozo. Njegovi rojaki so menili, da ga je hudič obsedel, ker drugače si niso znali razlagati oblaka dima iz ust in nosa. Zaprli so ga v ječo, kjer je dolga leta premišljeval o tem, da-li je kajenje bogokletstvo ali ne. Med tem je prišlo v Španiji v navado tudi njuhanje, ki so ga v 17. stoletju prinesli duhovni celo v Rim. Dosti pozneje se je iz Španije razširilo kajenje in tudi pitje tobaka po svetu. V Franciji imajo danes še cigarete, ki so namesto v papir, zavite v tenke, nalašč za to preparirane koruzne liste rumenka-ste barve.

Španska vlada je

ščelika pri Višnji gori. Radi naglušnosti ni čul ropota vlaka, lokomotiva ga je zgrabila in razmesarila, da je bil revež pri priči mrtev.

Koce, strange, slamnjače kupujem stalno pri Anton Šinkovec, Čelje, Dečkov trg. 1006

Judje v Nemčiji pred revolucijo.

Mnogo se je v zadnjem času pisalo o Judih, katere preganja Hitler v Nemčiji. Imeli so pa Judje res tudi zelo velik vpliv v Nemčiji in nekatere stroke gospodarstva so bile pod njihovo popolno oblastjo. Naj navedem tu nekatere statistične podatke, katere v kratkem posnemam po listu »R. gol.«

Judje se bolj naglo množe kot Ariji. Leta 1800 je bilo na vsej zemlji le okrog 2 milijona Judov, leta 1930 jih je pa bilo 15 milijonov. Arijevc je bilo leta 1800 187 milijonov, leta 1930 pa 602 milijona, torej so se Judje dvakrat bolj pomnožili kot Ariji.

Po svetovni vojni je v Nemčiji na vodilna mesta prišlo zelo veliko Judov. V veletrgovini je bilo dosti več Judov kot kristjanov. Judovski vpliv je promical v vse panoge gospodarskega življenja. Po statistiki je do smrti Rathenaua bilo 80% vseh važnih mest v celi Nemčiji, v malih državah in mestih, v rokah Judov. Mnogi Judje so bili ministri in uradniki na najvišjih mestih.

Na visokih šolah, na univerzah in na akademijah, je bilo vedno več Judov. V zadnjem času je na teh šolah izmed 3140 profesorjev bilo 937 Judov. Medicinska fakulteta berlinske univerze je imela leta 1932 celih 45% Judov. Na univerzi v mestu Breslau je bilo na medicinski fakulteti tudi 45% judovskih profesorjev, na juridični pa celo 47%.

Po statistiki »Zveze nemških akademikov« iz leta 1928 je bilo tudi mnogo advokatov judovskega pokolenja. V

Stettinu jih je bilo 36%, v Karlsruhe 40%, v Beuthen 60%, v Frankfurtu n. M. 64% Judov. Nič dosti boljše ni bilo z zdravniki. V Mainzu je bilo 30% v Gotti 31%, v Berlinu 52% in na Dunaju celo 80% Judov.

Največje veselje so pa imeli Judje z bankami. Nekatere so bile sploh popolnoma v njihovih rokah, n. pr. Diskonto-Gesellschaft, Kommerzbank, Dresdener Bank, Mendelssohn. V drugih bankah so pa imeli Judje večino, ali so bili v obilnem številu zastopani. Iz tega je razvidno, da so bili Nemci v denarnem oziru pod judovskim jarmom.

Tudi na borzah so igrali Judje prvo vlogo. Predsedstvo berlinske borze je bilo sestavljeno izključno iz Judov. Na drugih borzah je bilo pa Judov dosti več kot kristjanov. Vseh članov na borzah, v predsedstvu in komitetih je bilo 147, med njimi 116 Judov, torej okrog 80 odstotkov.

Še večjo silo so predstavljali Judje v trgovini. Njih obrati so imeli samo v 1 letu (1931) 25 milijard mark prometa. Trgovina na debelo je bila sploh vsa v judovskih rokah. In kje je denar, je razvidno tudi iz tega, da je zdaj okrog 50% vseh poslopij v Berlinu v judovski lasti.

Tudi v politiki so igrali Judje v Nemčiji od leta 1848 naprej važno vlogo. Ustanovitelj marksistične znanosti, Karol Marks, je bil Jud. Ustanovitelj socialdemokratske stranke je bil Jud

Lassalle. Ustanovitelji »Neodv. stranke« so bili Judje: Bernstein, Kautsky, Hilferding, Kohn, Davidssohn, Rosenfeld itd. Ustanovitelja komunistične stranke sta bila Jud Karol Liebknecht in Judinja Roza Luksenburg. Judje so udeleženi pri vsaki revoluciji. Izmed 39 poslancev, katere je poslala socialdemokratska stranka v razne odseke v nemškem državnem zboru, je bilo 33 Judov. Izmed 16 docentov na kurzih za izobrazbo delavcev je bilo 13 Judov.

Tako je bila nemška država, da niti ne omenimo zelo razvitega judovskega časopisja, jako pod židovskim vplivom. Silili so le na visoka, vplivna mesta. Sedaj jih je Hitler izrinil od državnega korita in iz vseh vplivnih postojank. Res je, da se je Judom tu in tam storila krivica; ne bi pa se smela pozabiti neizmerna krivica, katero so Judje storili ruskuemu narodu.

Vsled preganjanja v Nemčiji se Judje zbirajo po celim svetu in prireajo shode. V Parizu je bil shod v dvorani »Vagram«, v Londonu bodo zborovali dne 5. novembra. V marcu leta 1934 bo svetovno judovsko zborovanje, kjer bodo zavzeli svoje stališče proti Nemčiji.

Proti nemškim izdelkom napovedujejo Judje bojkot. Na Dunaju so sklenili zdravniki, ne naročati zdravil iz Nemčije. Avstrijski socialdemokratje in v Čehoslovaški so sklenili, da ne bodo kupovali nemškega blaga. Isto so sklenili v Njujorku itd. Bomo videli, kakšen bo konec. Kaj pa potem, če bi Izrael Hitlerja premagal? K.

Socijalno in prosvetno delo francoskih katoličanov.

Laizacija = poposvetnjačenje javnega življenja v Franciji je zadalo katoli-

ški Cerkvi velike rane. V zadnjem desetletju preteklega in v prvem desetletju sedanjega stoletja se je ta laizacija izvršila. Posledica je bila popolno razkristjanjenje javnega življenja v Franciji. Glavna motorja tega protikrščanskega pokreta sta bila frama-sonstvo za liberalno meščanstvo in socializem za delavske množice. Med poslednjimi se je vsled agitacije brezbožnega socializma vršil jadrni odpad od katoličanstva. Francija je bila v jav-

pred kratkim v spomin prvemu evropskemu kadilecu naročila nekemu kiparju, naj izdela njegov spomenik. In ta spomenik so odkrili te dni v mestu Ayamontu.

Trgovina z opijem.

Opij pridobivajo iz soka še nezrelih makovih glav. Opij je eden najhujših opojnih strupov ter najnevarnejši sovražnik človeštva. Svetovna potreba opija za zdravniške namene je malenkostna, znaša na leto le 400 tisoč kg in tvori le en drobec celotne in tolikanj pogubonosne proizvodnje. Glavno središče za izdelavo opija je Azija. Za nas je pojm opij tesno združen z rume-nim plemenom, saj so

mestu žive predaleč vsaksebi. V velikem mestu je večja daljina od enih vrat do drugih, kakor od moje hiše v gozdu pa čez širno dolino tja do koč na barju. Ko bi me bil v velikem mestu vprašal po ljudeh v sosedni hiši, bi mu ne vedel povedati. Tu pa sem poznal vsakega človeka, usoda vsakega posameznega mi je bila neposredno nekoliko mar. Neznansko čudno bi bilo, če bi se ne udeležil katerihkoli dogodkov.

Gozd! Oče vseh, ki prebivajo pri njem!

In poleg tega ta preprostost in prvotna sila, s katero butajo človeške strasti na dan, strasti, ki ne poznajo prav nobene zapreke, ki se skoraj po otročje igrajo z življenjem in pogubo, s smrtjo in peklom.

Stopil sem k oknu. Deževalo ni več; mesec je medlo osvetljeval nebo, veter je podil obličaste oblake proti severu, proti temačni steni, kakor da bi naskakoval mračno trdnjavo.

Tedaj sta mi prišla na misel Belčarjev Tonče in Bianka. Kje sta le bila? Nihče ju ni videl. Stari žagar je zastonj klical svojega sina, ko je bilo poslopje doma v plamenih, in o dekletu tudi

nihče nihesar vedel ni.

Kje sta le bila? In v kakšni zvezi sta bila s to nesrečo?

Preteklo je nekako pol ure, ko se je Boltežar vrnil.

»Ali veste, kaj mi je rekla stara? Da je Grčar zažgal!«

»Žena torej dolži moža?«

»Da! Mož dolži ženo, žena moža. Grdo je — pa je res. Pravi, da je bil mož jezen na žagarja, ker mu je odpovedal stanovanje; da je hotel imeti še žganja, čeprav je bil že pijan. Da je prišel Tonče na obisk in dal možu deset dinarjev. Z denarjem je mož odšel v gostilno. Nazadnje pa je ona šla za njim, da bi ne obležal kje na potu; ravno tedaj je začelo goreti na žagi. Nato je naletela na Grčarja, ki ji je rekel: 'Temu sem jo zagodel!«

»To je strašno. Toda zdi se mi čisto neverjetno. Kako pa ste spravili vse to iz nje?«

»Povedal sem ji vse kar naravnost.«

»Kaj?«

»No, vse, kar nama je bil povedal Grčar.«

nosti pred početkom svetovne vojne tako razkristjanjena, da je znani francoski politik in državnik Clemenceau malo pred svetovno vojno izjavil: »V Franciji se kmalu ne bo sploh več govorilo o katolicizmu.«

Clemenceaujevo prerokovanje se ni izpolnilo. Po svetovni vojni se je francoski katolicizem dvignil ter se vsaj nekoliko oprostil ozkih spon laizacije, ki so prej ovirale ali skoro onemogočile njegovo delovanje. Njegov klic je bil: »Prodirajmo v javno življenje, da ga zopet pridobimo za Kristusa in njegovo cerkev!« Za svoj poklic vnetim duhovnikom so se pridružili veri zvesti laiki, zlasti mladina, da zajezi val poganstva, ki je pred vojno tako močno zapljuskal po Franciji.

Jako živahno dejavnost so francoski katoličani razvili v severni Franciji, kjer je najbolj razvita industrija, ki zaposluje na tisoče in tisoče delavcev. Socializem je te delavce popolnoma zapletel v svoje mreže ter jih docela odtrgal od vere in cerkve. Z njim je katolicizem sprejel boj, da reši duše, ugrabljene od brezbožne socialistične agitacije. Proti socialističnim organizacijam so katoličani postavili krščanske organizacije, ki se borijo za pravice delavcev, pospešujejo njihov gmojni blagor ter jim oskrbujejo krščansko izobrazbo in mladini z verskim duhom prešinjeno vzgojo.

Na čelu vseh organizacij stojijo socialna tajništva, ki so združena v glavnem pokrajinskem tajništvu v mestu Lille-u. Proti brezbožno-socialističnemu sindikalizmu (strokovni organizaciji) je bil leta 1919 ustanovljen krščanski sindikalizem, ki vodi skrb za najvažnejše točke delavskega vprašanja, ki so: plača, delovni čas, zaščita dela, odnošaji med delodajalcem in delavcem itd. Kljub vsem težavam, ki mu delajo na eni strani delodajalci, na drugi pa socialisti, se krščanski sindikalizem lepo razvija ter sedaj šteje že preko 100 sindikatov s preko 40 tisoč članov. Leta 1924 je bila osnovana u-

Blizu španskega mesta Barcelona je iztiril osebni vlak. Nesreča je zahtevala veliko mrtvih in ranjenih.

stanova za zavarovanje delavcev ter njihovih družin v slučaju bolezni, brezposelnosti itd., ki šteje nad 300 tisoč članov. Jako živahno deluje Katoliška delavska mladina, ki širi katoliškega duha med delavci, zlasti med delavsko mladino. Presajena je bila ta organizacija iz Belgije ter izdaje katoliško mladinsko glasilo, ki izhaja v 20.000 iztisov. Versko socialno in prosvetno delo francoskih katoličanov doživlja od dneva do dneva večji razmah ter je že dosedaj obrodilo lepe sadove. Bodočnost obeta še obilnejših sadov. Predpogoj vsakega uspeha je delo in vzajemnost katoličanov. Francoski katoličani izpolnjujejo ta predpogoj v popolni meri.

★

Prosvetno društvo »Zarja« od Sv. Lenarta v Slov. goricah vprizori v nedeljo dne 22. oktobra 1933 ob osmih zvečer v dvorani Zadrúžne gospodarske banke v Mariboru na Aleksandrovi cesti 6, zgodovinsko dramo »Črni križ pri

Hrastovcu«. Ker je drama delo domačega pisatelja in je zajeta iz domače slovenjgoriške zgodovine, dokažite vsi mariborski in okoliški ljubitelji domače zgodovine ter prijatelji prosvetnega dela, da imate smisel za trud in požrtvovalnost korajžnih šentlenarških igralcev, ki so že doma želi lepe uspehe in se bodo gotovo tudi v Mariboru dobro postavili.

Gornja Radgona. Cerkveni pevci so priredili spevoigro »Darinka« in sicer dvakrat: dne 1. in dne 8. oktobra, katero je naštudiral g. kaplan Kolman. Kar se tiče nastopa in umetniškega uspeha, moram odkrito priznati, da sem se čudil tako dovršenemu nastopu in to v prvi vrsti solistom kakor tudi celotnemu zboru. Želeti bi bilo, da bi s to spevoigro kje drugod tudi nastopili, da bi pevci, ki so se toliko trudili, imeli vsaj nekoliko poplačan svoj velik trud, ki so ga z vnešjo in ljubeznijo posvetili lepi pesmi in glasbi. Le naprej po tej poti, uspehi so vam zasigurani! Čestitamo posameznim in vsem skupaj in želimo, da kmalu spet čujemo vaše mile glasove. — J. Č.

★

»Oh, vi ste torej povedali stari vse o zasliševanju njenega moža?«

»Seveda. Ali morebiti ne bi bil smel?«

»Gotovo ne. Dali ste stari priliko, da je pogledala v najine karte; tako bi bili lahko zaslišali Grčarja kar vpricho nje.«

Boltežar je na dušek izpil čašo portskega vina.

»Hudič naj vzame ta zasliševanja. Ali sem zato tukaj, da sredi noči igram preiskovalnega sodnika in detektiva? Spoštovanje sem hotel vzbuditi v stari s tem, da vse vem. Kako pa sem mogel misliti, da bo ta čarovnica zaobrnila ost? Sicer pa še prav nič ni dokazano, kdo slepari, mož ali žena. Prav čedna zakonska dvojica to, ki drug drugega hočeta spraviti v ječo.«

»Da, ne bi bil mislil, da se nahaja v tako mirni dolini tako globoko močvirje. Sicer pa, med tem, ko vas ni bilo tukaj, mi je prišlo na misel prav zelo važno vprašanje: kje sta namreč Tonče in Bianka?«

Boltežar me je strmo pogledal.

»Tonče in Bianka? Saj res: kje sta le ta dva?«

»Midva sva pod vtisom dogodkov pri požaru tam doli najprej planila samo po starik dveh, ne da bi se količkaj brigala tudi za mlada dva. In ta dva sta ravno tako tehtna. Le če bi nju zaslišala, bi mogla izvedeti, kateri starih dveh govori resnico: mož ali žena.«

»Kje sta? Kje sta?« je vpraševal Boltežar in si pulil brado.

»Če je povedal Grčar resnico, potem je šla Bianka proti »Grozdu«, Tonče pa je po besedah stare začel sumiti, da je odšla k Golobovemu in je hitel za njo.«

»Jo že imam!« je vzkliknil Boltežar. »Vprašati morava najprej pri »Grozdu«, če se je Bianka oglasila tam, nato pa morava zaslišati Golobovega — in sicer kmalu.«

Odšla sva iz hiše in brodila po lužah. Dolina je bila prepolna šumenja gozdov, ki jih je tepla pomladanska nevihta. Pri »Grozdu« je vse spalo. Čakati sva morala dolgo časa, da so nama odprli. Milčka in Malčka sta se prej skrbno na-

vendar zakotne kadilnice opija na Kitajskem znane celotnemu svetu. Omikano človeštvo je sklenilo razne pogodbe za pobijanje trgovanja z opijem. Društvo narodov ima nalog, da nadzira razpečevanje opija, pa je imelo doslej hore malo uspeha. Kmalu po zaključku svetovne vojne je trgovina z opijem nekoliko padla, zato pa je v današnjih dnevih uprav na višku. V Evropi pridelujejo opij v Bolgariji krog 4400 kg in pri nas v Jugoslaviji letnih 150 tisoč kg. Veliko znatnejša je pridelava tega strupa po azijskih pokrajinah. V obsegu maloazijskega mesta Smirna prodajo na leto 175 tisoč kg o-

Borba za „zlati vlak“.

Pred dnevi je uspelo mandžurskim vladnim četam, da so pognale v boj znano ter proslulo tolovajsko bando Kongusov in jo razbile. Zmagovalci se niso zadovoljili le s prvim uspehom, ampak so skušali roparjem odvzeti vsa ko možnost, da bi se zbrali ponovno. Stikali so za tolovajskimi skrivališči in so jih tudi našli. V razbojniških zatočiščih so odkrili nad 100 kep iz zlata, ki so bile označene s štampljko: Carska ruska sibirski banka Irkutsk.

S to najdbo je zaključena blodnja ruskega sibirskega državnega zaklada, ki je romal iz rok v roke od leta 1917 do danes: Ko so se polastili leta 1918 sovjeti mesta Irkutsk, jim je padel v roke sibirski carjev zaklad, katerega ni več utegnila pravočasno s seboj odpeljati protiboljševiška Kolčakova armada. Trocki, osvoboditelj Irkutska, je pustil 100 centov težki zlati zaklad naložiti na oklopni vlak, ki bi ga naj bil prepeljal v Moskvo. Ta vlak so imenovali »zlati vlak«, a nikdar ni videl Moskve.

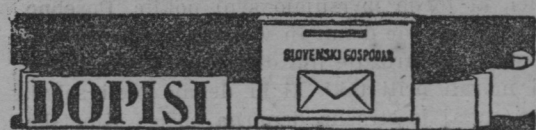
Gospodarji prekosibirske železnice so bili tedaj češki legijonarji pod poveljstvom danes upokojenega čehoslovaškega generala Gajde. General je zvedel o »zlatem vlak«. Uspelo mu je, da ga je polastil ter ga je poslal v Vladi-

vostok, kjer bi ga naj bila ukrcala češka legija na ladjo in bi naj bila z njim osrečena Praga. Pa »zlatega vlaka« tu di v Vladivostok ni bilo nikdar.

Znano je, da je ustanovil v taistih razburkanih časih v Transbajkaliji ataman Semjonov samostojno državo. Tudi Semjonov je zaznal o zlatem vlak. Njegovi kozaki so napadli prevoz. Prišlo je do bitke, ki je zahtevala na stotine mrtvih, a Semjonov se je le polastil zlata. Nekaj zabojev je prepeljal na neznan način na Japonsko. Pretežni del zaklada je nameraval odpeljati z oklopnim vlakom vred nekam ob sibirsko obal, kar se mu je izneverilo. Roparska družba Kongusov je napadla vlak, pobila je 200 stražarjev in zginila z zakladom.

Na ta način je zašel ruski carski zaklad v roke mandžurskih tolovajev. In danes še le uvidi mandžurska policija, kako in s čim so bile roparske bande tako dobro obučene in zadostno preskrbljene z denarjem. Ako so rabili razbojniki denar, so raztopili nekaj kep zlata in sicer tako, da ni mogel nikdo sumiti, kakega prvotnega izvora bi bilo. Ako bi ne bile zadele slučajno mandžurske oblasti na skrivno zatočišče roparjev, bi ne bil najbrž nikdo zvedel, kako in kaj se je zgodilo s sibirskim carskim zakladom.

kor nazivamo sedaj ta hrib. Med procesijo so se odmolile litanije Vseh svetnikov. Ta veličastni križ, ki mu menda ni kmalu kakšen enak v naši slovenski deželi, je blagoslovil g. monsignor Mihael Umek, kanonik, dekan in stolni župnik v Mariboru, ob asistenci domačega g. župnika. Nato je daroval g. kanonik sv. mašo. Daleč naokrog se je razlegalo petje s spremljanjem harmonija. Pač zares krasni in svečani trenutki na prijaznem hribu! Med sv. mašo je imel monsignor Umek globoko občuteno pridigo o križanem Kristusu in o križu. Po povzdigovanju je molil g. župnik Magdič posvetilno molitev z vsemi župljani ter nato posvetil vso župnijo presv. Srcu Jezusovemu. Z veličastno pesmijo »Povsod Boga« je

Gornja Sv. Kungota. V nedeljo dne 8. t. m. se je vršila slovesna blagoslovitev 17 m visokega, veličastnega spominskega križa na 1900-letnico smrti Gospodove na prekrasni gorski planoti preblage rodbine g. grofa Pacha-Rayhofen, ki bo ostala vsem faranom v nepozabnem spominu. Na predvečer so Kungčani zažigali kresove in zagrmeli so topiči. V nedeljo ob 9. uri dopoldne se je pomikala veličastna procesija, bilo je namreč veliko ljudstva iz vseh bližnjih župnij, na našo »Kalvarijo«, ka-

pija. V angleški Indiji znaša sedaj produkcija 265 tisoč kg, pred vojno pa 1 milijon kg. Perzijo cenijo na letnih 600 tisoč kg, Japonsko le na 13 tisoč kg. Vse omenjene številke se morajo skriti, če pogledamo na Kitajsko, kjer pridelajo opija 15 do 20 milijonov kg. V Aziji je trgovanje z opijem pod državnim nadzorstvom. Dobiček iz prodaje opija je znašal v angleški Indiji l. 1930 7 milijonov funtov (140 milijonov nemških mark). Nizozemska Indija je izkúpila za opij v zadnjih 10 letih 36 milijonov goldinarjev (60 milijonov mark). V Indokini je znašal dobiček 11 milijonov dolarjev.

pravili, morebiti se celo najprej nanovo počesali, predno sta nama odprli. Povedali sta nama, da Bianke ni bilo v gostilno.

»Potem pa ni bilo treba, da sva tako dolgo stala tu v tem grdem vremenu; to bi nama lahko povedali kar pri oknu doli!« se je jezil Boltežar.

Napravili sta obe enako ogorčen obraz, istočasno rekli: »Kako pa sva vendar mogli?« ter sta zapahnili vrata.

»Z nobeno teh pretiranih sramežljivk se ne oženim!« je godrnjal Boltežar zelo zlovoljen.

Sedaj sva šla proti Golobovim. Tam so nama odprli že po desetih minutah. Prišli so stari Golob, njegova žena, sin in šestero ali sedmero njegovih bratcev in sester, poleg tega še dva hlapca in dekla. Pošepetal sem Boltežarju:

»Zapodite vse, ki so odveč; zaslišite fanta samega!«

Ubogal je in zapovedal:

»Vsi iz sobe! Gorjé tistemu, ki mi ne zleze takoj zopet v svoje gnezdo! Samo Francé Golob naj ostane tukaj.«

Zemljiška knjiga — najvažnejši zapisniki.

V koledarju »Slov. gospodarja« bremo letos članek, ki je bil že zdavnaj potreben našemu ljudstvu, to je temeljit in popolen pouk o zemljiški knjigi. Pisatelj je jurist, ki ima stalno s tem opraviti, zato je zbral vse podatke tako, da so točni in zanesljivi. V članku dobimo zadostna pojasnila o sledečem?

Kaj pomeni in kako izgleda zemljiška knjiga, kako se vršijo razni vpisi, vrstni red vpisov, izbris starih terjatev, zemljejknjižne delitve, pozivno postopanje, kolekovanje, zadolžnice, izbrisne pobotnice, prednostna izjava, za znamba, kupna pogodba celega zemljišča, zemljejknjižni predlog, izbrisno dovoljenje, kupna pogodba za eno parcelo, služnostna (servitutna) pogodba itd. vse je pojasnjeno in na zgledih pokazano ter so formularji za tozadevne vloge naznačeni.

Izpisek iz zemljiške knjige je eden glavnih listin v naših domovih. Poleg tega bo sedaj tudi ta koledar stalno navodilo, kako in kaj je napraviti v vseh raznih slučajih, ki se tičejo zemljiške knjige. Članek je obsežen in če bi izšel posebej v knjižici, bi skoro toliko stal, kot stane celotni koledar. Za to ne zamudite pravočasno naročiti koledar »Slovenskega gospodarja« za leto 1934. Pišite

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

bila zaključena ta velika slovesnost. Ta križ doprinaša tudi k lepoti kraja. Najlepša hvala gre postaviteljema križa, grofu in grofici Pachta, velikima dobrotnikom tukajšnje cerkve, cerkvenemu ključarju g. Josipu Gamserju in družini Hlep. G. Jezus Kristus, Odrešenik sveta, daj nam milost, da Te vedno bolj goreče ljubimo, Te častimo in Ti služimo! Zakraljuj v naših srcih!

Ostala sva z mladim fantom sama. »Francé,« je začel Boltežar; »po vsem kraju, da, po vsem svetu je znano, da z Bianco nekaj onegavita. Odgovorite mi torej na vprašanje, ki je uradno: ali ste bili nocoj z Bianco?«

»Ne!«

»Fant, ne sleparite me! Jaz dobro vem. Kdaj je prišlo dekle k vam?«

»Saj ni prišla!«

»Odprite vrata! Pridite vsi zopet v sobo! Stopite s stopnic! Ali ste vsi tukaj? Pazite torej na moje besede! Opozarjam vas, da na vsak način lahko mislite na ječo, da se v resnih stvareh ne bo nič sleparilo in da mora torej vsak povedati golo resnico. Kdo izmed vas je sinoči Bianco iz koč na barju videl, slišal ali tudi samo vohal?«

Nobeden. Boltežar je zmerjal, grozil, »zaslišaval« še nekaj časa, toda ničesar ni mogel izvedeti. Ko sva bila zopet na cesti, je rekel:

»Kaj napraviva sedaj? Mislim, da edino modro, kar v tej skrivnostni zadevi sedaj lahko storiva, je: da greva spat.«

Počehova pri Mariboru. Tukaj je umrla v najlepši starosti 31 let Kristina Poljanec, žena mesarja. Pokopana je bila ob obilni udeležbi sorodnikov ter znancev dne 10. oktobra na Pobrežju. Dobri ženi, ki je morala v prerani grob, svetila večna luč, žalujočemu možu naše sožalje!

Sv. Trojica v Slov. goricah. V visoki starosti 87 let je po kratki bolezni Bogu vdano umrla dne 9. m. gospodinja Marija Ferlan. Blagopokojna je bila povsod zelo priljubljena kot pridna, marljiva, krščanska mati, ki je vse svoje otroke vzgojila v krščanskem duhu, dve od njenih hčera sta bili šolski sestre v Mariboru. V četrtek dne 12. t. m. so mater-mučenico položili v grob ob veliki udeležbi ljudstva. Mati, na svidenje nad zvezdami!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Ni se še zacelila rana žalosti v Majheničevi družini, zadana ji radi smrti Kristine Majhenič, pa že se je ponovila ter zaskelala še hujše. Tri tedne po smrti Kristine smo pokopali njenega brata Frančka: Komaj je Kristina zapustila domačo hišo in se preselila v lepšo hišo, je Franček legel in ni več vstal. Čez tri tedne ga je bolezen iztrgala iz kroga domačih in ga združila s Kristino, ki jo je tako ljubil, da je bila prevelika žalost za ljubljeno sestro zanj glavni vzrok tako zgodnje smrti. Vsakemu se je v očeh posvetila solzica sožalja, ko je gledal domače in znanke, ki so se za vedno poslovili od komaj 13letnega Frančka. Pogreb, ki ga je vodil g. župnik, p. Ernest Jenko, je bil v resnici prisrčen. Prvi v sporedu so šli učenci trojiške ljudske šole s svojimi učitelji. Vsak učenec je nosil šopek rož. Za temi so šli Križarji in Klarice. Bili so komaj pred nekaj meseci ustanovljeni, pa že morajo spremljati na pokopališče enega svojih članov, ki je kot prvi križar ležal na mrtvaškem odru v križarskem krogu ter bil pokopan. Pri odprtem grobu na pokopališču sta govorila najprej gosp. župnik in p. Ludovik, voditelj Križarjev in Klaric. Povdarjala sta njegovo vnemo v službi ministranta (ministriral je 5 let) in njegovo ljubezen do bližnjega in do domačih. Nato sta govorila g. Golob, šolski upravitelj, in g. Ferline, Frančkov učitelj. Končno so otroci zapeli »Vigred«, nato pa so po kratkih besedah nekoga Frančkovega sošolca učenci v znak svoje ljubezni do sošolca metali svoje šopke na

Frančkov krsto. Tudi naš cerkveni pevski zbor je zapel doma in na pokopališču. Dragi Franček! Živel si malo časa, okušal še nisi težave tega življenja, razen v bolezni, in že te je Bog poklical, ker te je želel imeti čistega in nedotignega pri sebi. Sv. Frančišek, tvoj patron, te je hotel za svoj in tvoj godovni dan imeti pri sebi. Saj te je kot nežno cvetlico presadil na vrt večnega življenja. Bil si majhen, pa dajal si vsem dovolj lepega zgleda. Bog nam daj še mnogo takšnih fantov. Od nas si se ločil le s svojim telesom, tvoj duh pa bode živel naprej. Ljubili smo te vsi in te ne homo nehal ljubiti.

Zgornja Voličina. Dne 18. septembra je bila blagoslovljena spominska soha iz 16. stoletja, stoječa v občini Zgornja Voličina, v kraju, ki se imenuje Preska gora, blizu grada Hrastovec. Omenjeni križ, oziroma steber je v zvezl s pripovedjo »Črni križ pri Hrastovcu«. Omenjeni križ je bil že v razpadu ter je bil s pomočjo grofa Herbersteina in drugih dobrotnikov temeljito prenovljen.

Ptuj. V krogu svojih otrok, vnukov in vnučkinj ter ostalih sorodnikov sta obhajala v nedeljo dne 8. oktobra svojo zlato poroko vpok. železniški čuvaj Franc Menoni in njegova žena Marija, rojena Bokal. V cerkvi sv. Petra in Pavla je bila ob 8. uri služba božja, katere se je udeležilo sorodstvo in mnogo vernikov, kateri so hoteli prisostvovati tej slovesnosti. Najprej je v lepih besedah omenil pomen tega jubileja č. g. p. Konstantin, nakar je opravil poročne obrede in službo božjo. Zlatoporočnica sta danes čvrsta in zdrava in izpolnila sta letos 76. leto. V srečnem zakonu se jima je rodilo 13 otrok, od katerih jih še danes pet živi. Dva sta padla v svetovni vojni. Vkljub temu, da slavljenca bivata že 40 let v ptujskem srežu, še danes govorita v kranjskem narečju. Razen domačih in sorodnikov so se udeležili te slovesnosti v domači majhni hiši tudi g. dr. Komljanec, č. p. Konstantin in Karl, kateri so se v lepih besedah spominjali slavlencev. Tudi mi se pridružimo ter jima čestitamo k temu lepemu jubileju z željo, da bi dočakala še demantno poroko!

Sv. Anđraž v Slov. goricah. Nad vse tužno in žalostno so peli pretekli teden tukajšnji zvonovi svojo smrtno pesem. Pa zakaj ne bi peli? Saj je moral tako naglo in žalostno za-

pustiti to dolino solz mladi mož, oče treh malih otrok Anton Kovačec, posestnik in mlinar v Smolincih v starosti 32 let. Ta nesrečni strel, oddan od nesrečnega fanta, mu je izkopal pregodnji grob. Še v soboto je zdrav in vesel pomagal drugim, v nedeljo zjutraj se je pa na tako krut način moral podati v večnost pred za vse pravičnega Sodnika. Pokojni Anton je bil veren faran in skrben oče svojim otrokom, katere je nad vse ljubil. V družbi je bil vedno vesel in dobre volje. Saj ravno zato ga vse pomiluje. Žalosten je bil pogled na jokajočo ženo in otroke, ko so stali ob strani mrtvega očeta, ki jim je bil vedno pripravljen pomagati. Pogreb se je vršil v ponedeljek ob 4. uri popoldne. Bil je to žalosten pogreb, kakršnih naj v naši fari ne bo več. Dragi pokojni Anton Kovačec! Tvoje telo že počiva v hladni zemlji, a spomin na te ostane vedno med nami. Žalujemo ženo pa, ki je morala tako naglo izgubiti moža, naj tolaži dobri Bog! — V nedeljo po pozni službi božji, se je zbrala večja skupina fantov v župnišču na važen sestanek. Med nas je prispel iz Maribora tudi zastopnik škof. odbora g. Mirko Geratič ter nam v izčrpnih besedah razložil pravila in cilje katoliške akcije. Fantje so bili s tem zadovoljni in smemo upati, da bo delo fantovskega odseka Katoliške akcije imelo veliko uspeha. Fantje, le po tej poti naprej za lepšo bodočnost! — Letos je bila v našem kraju še precej dobra letina. Edino sadja ni, zato je denarja manj. Zato dandanes kmetskemu stanu slaba prede. Pa upajmo na boljše čase, morda pa le pridejo za nami! — V našem kraju so se začeli oglašati razni uzmovi, ki točno izvršujejo svoj poklic. Posebno prav jim pride denar in vse, kar jim pride pod prste. Tudi grozdje jim diši. V Erjavsko grabo bi morali priti taki, ki bi denar imeli seboj, ker tukaj je strašna denarna suša. Kmetске denarnice so se čisto posušile in že pajek si je postavil v njih varen dom. Zato jim svetujemo, da nas naj pustijo pri miru, da se ne vjamejo v te mreže. — Veliko zanimanje vlada tukaj za novi župnijski dom, ki se bo v spomladi začel graditi. Korajža nekaj velja. Drugič več!

Ormož. Zadnjo nedeljo smo dobili cel vlak Ljubljancanov, kateri so si prišli ogledat naše Slovenske gorice. — Naši fantje in možje so si omislili nedeljsko zabavo z ustanovo

»Ali pa,« sem pripomnil, »da še enkrat greva proti žagi in pogledava, če je med tem časom morebiti le prišel Tonče domov.«

»Prav, pa storiva to! Nato pa še gori na barje, če je Bianka doma. Ali vam je morebiti pot pretežavna?«

»Bog varuj! Preveč razburjen sem, da bi mogel sedaj spat.«

»Torej na pot. Prav za prav bi moral vzeti s seboj uradnega slugo, pa ta človek je preveč aboten; nadomestujete ga lahko vi.«

Na žagi so pri pogorišču, ki je potlevalo, stali gasilci. Šla sva v veliko sobo v hiši. Od stropa je visela petrolejka; pri mizi pa je sedel žagar in pred njim je ležala majhna lesena skrinjica.

Stari se ni genil, ko sva vstopila; niti ozrl se ni.

»Belčar,« je rekel Boltežar, »če sem stopil sedaj v vašo hišo, nisem prišel kot oskrbnik, ampak kot uradna oseba. Vprašati vas moram, če se je vaš sin Tonče med tem časom že vrnil.«

»Tonče! — Tonče!« ja, blebetal Belčar nezavedno.

»Ali je doma? Ali se je vrnil?«

Tedaj je žagar okrenil glavo.

»Kaj pa pravzaprav hočete?«

»Vprašava vas, če je vaš sin Tonče že prišel domov?«

»Tonče?« je zakrkal. »Ta ne pride več.«

»Kako da ne?«

Žagar ni odgovoril. Govoril je sam s seboj.

»Petdeset tisoč dinarjev — petdeset tisoč dinarjev —«

Te besede je pač ponovil desetkrat.

Pokimal sem Boltežarju in on me je razumel. Sedla sva na leseno klop, ki je stala ob stenah, in sva opazovala starega moža.

»Petdeset tisoč dinarjev — vse knjižice — vse! Vse izginilo! Vse izginilo!«

Vihar je piskal skozi zaprta okna. Iz luči se je iztegoval čadast plamen.

»Ničesar mi ni pustil! Ničesar ni pustil svojemu staremu očetu.«

Dalje sledi.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, Koroška c. 5

streljačke družine, katera jim daje več zabave kot gostilna ali veselica. — Dne 8. oktobra so nam priredili Velikonedelčani pevski koncert in igro »Bele vrtnice«. Obisk je bil še prilično zadovoljiv. Saj so se pa tudi igralci kakor igralke potrudile, da smo bili vsi zadovoljni. — No, kaj pa naši fantje in dekleta, ali ste še zmiraj utrjeni od poletnega dela? Poglejte si druge, tudi tam je bilo truda. Zakaj imamo dvorano, zakaj oder? Fantje ter dekleta, pokažite se vendar!

Konjice. Kaj živahni kraj so Konjice. Ali še živahnejši bo postal tedaj, ko bomo dobili »svoje vrste cirkus«. Pravzaprav ga že imamo; igralci so namreč dečki šolarji, ki se na potu domov in še zelo na trgu pretepajo in suvajo ter kričijo, da je groza. To je stvar, ki bi se morala nemudoma odstraniti, ker dela slab utis na domačega človeka; tuji se nad tem zgražajo. — Zelo se razlikuje letošnji sadni pridelek od lanskega. Od tega pa zavisi tudi cena raznim vrstam. Ni čudno, če so bile najboljše vrste jabolk (kanada in druge) po 4.50 Din, drobnejše pa po 2.50 do 3 Din 1 kg. Ljudi se je polastilo silno nezadovoljstvo, ker pravijo, da takrat ni cen, kadar je pridelek. Pač moramo malo pomisliti, kako se vse to urejuje. — Tudi septembarsko deževje je tukaj opravilo svoj posel. V ravninah je voda, ki se je razlila iz potokov ter napravila dosti škode: odnesla je vse buče z njiv, pogazila je repo, ajdo kjer so jo imeli sejano v bližini strug. — Že dolgo je vladalo sovraštvo v neki družini na sosednjem Pohorju, med prevžitkarjem in gospodarjem. Kakor vsaka taka stvar, je imela tudi ta svoje slabe posledice. Ko se je neko jutro pripeljal gospodar domov, so mu ponudili zajutrek in sicer žgance in lepo kuhane mušnice, tako da on ni mogel ugotoviti, kaj da je. Učinek strupenih gob se je kmalu pokazal: mučenje, bruhanje in velika slabost. Po neizmernih bolečinah, brez sv. popotnice, katero je želel sprejeti, je izdihnil. Kakor izpovedujejo ljudje, je šel sam prevžitkar zadevo prijaviti orožnikom. Baje je bila za to povod še neprejeta dota. Upajmo, da se stvar hitro razjasni!

Šmartno ob Paki. V tukajšnji občini bomo dne 22. in 23. oktobra napravili kmetijsko ter higijensko razstavo. Razstava bode poučnega značaja. Zlasti bo zanimiva in poučna zdravstvena razstava, za katero že sedaj vlada splošno zanimanje, kajti slične prireditve že dolgo ali še menda sploh ni bilo v naši župniji. Ta del razstave bo uredil in dal na razpolago vse potrebno »Higijenski zavod«. Prišel bo tudi g. Rebernak iz Celja, ki bo vse to razkazoval ter bo imel tudi predavanja. Tudi kmetijski del te razstave bo dobro urejen in bo združeval v sebi: čebelarstvo, kmetijstvo, sadjarstvo in vinarstvo. Tu se bodo tudi lahko pokušala najboljša vina ter bo po možnosti preskrbljeno tudi za prigrizek. Povabili bomo tudi kakega kmetijskega strokovnjaka, ki nam bo vse to tolmačil. Razstavljeno bo nadalje grozdje in se bo isto tudi prodajalo, bomo imeli istočasno tudi propagandni teden za uživanje grozdja, po zmerjeni ceni. Ker bo razstava zelo poučna in zanimiva, vstopnina malenkostna, in se bo čisti dobiček porabil v dobrodelne namene, ste vsi od blizu in daleč najljudneje vabljeni!

Št. Janž pri Velenju. Vsa solnčna in lepa je bila nedelja dne 8. oktobra za našo šolsko mladež. 35 šolarjev je bilo sprejetih v Marijin vrtec. Ko so zjutraj skupno sprejeli sv. obhajilo, so bili pripravljeni za popoldanski slovesen sprejem. Po primernem nagovoru g. voditelja so glasno obljubili, da hočejo biti dobri otroci najboljše Matere, na kar so bili vsi

Za zimska ročna dela!

Gospodinje in dekleta, za zimska ročna dela si nabavite vzorce iz Predtiskarije v Mariboru, Trg kralja Petra 4. — Dobili smo povsem nove in moderne vzorce in monograme, blazinice, kakor tudi za razne stenske prte, namizne prte itd. Na podlagi naših vzorcev lahko napravite sledeče napise na kuhinjskih prtihi:

Ljubo doma, kdor ga ima.
Če dom v ljubezni tvoj in solnčnem je sijaju,
prepričan lahko si, da tu živiš že v raj.
Naj človek celi svet obteče, najboljši kruh doma se peče.

Ohrani Bog te v cveti, planinska roža ti!
Škrjanček poje, žvrgoli, se belga dneva veseli.
Pastirica kravce pase, ona ima svoje špase,
pastirc pa pravi: Juhej, juhej, na planincih lušno je!

Kdor o meni slabo sodi, naj nikar v moj dom ne hodi.

Lepšega na svetu ni, če na sreči dom sloni.
Glej naprej, nazaj ne glej nikoli, nov pogum bo zdravilo tvoji boli!

Če v kuhinji v lonec kukaš, ženkinu si jezo skuhaš.

Preljubi možiček, ostan doma, če ne si poiščem drugega!

Ako žena črno gleda, tudi možu je hudo, rajši v krčmi ti poseda, zato ženka glej lepo!

Oglejte si vzorce v prodajalni Kralja Petra trg 4!

sprejeti v družino Marijino. Med polaganjem svetinjc so drugi otroci peli pesem: »Že gori ljubezen.« Obred je bil zelo ginljiv, otroci so se obnašali spodbudno in vsa cerkev je sledila obredom v izredni tišini. Ko so se še zbrali pri družbenemu oltarju in pozdravili Malo Cvetko ter sprejeli podobico s pravili, so še skupno zapeli pesem: »V Marijinem vrtu cveto«. Vsi veseli so nato odhiteli s solnčno srečo v sreh, na svoje domove. Najlepsi živi rožni venec smo zvlili Kraljici roženvenski.

Dramlje. Kakor vsako leto, se vrši tudi letos v nedeljo dne 22. oktobra glavni romarski shod pri Sv. Uršuli v Dramljah. Na dan svete Uršule, to je v soboto dne 21. oktobra, bode tamkaj sv. maša ob 7. uri zjutraj, drugega opravila ta dan ne bo. Glavna cerkvena slovesnost pa se vrši naslednji dan, to je v nedeljo dne 22. oktobra in sicer: prva slovesna sv. maša bo ob 7. uri zjutraj, druga sv. maša ali glavno opravilo pa bo ob 10. uri dopoldne. Pridite!

Mengeš. Zavetišče sv. Vincencija v Mengšu pri Ljubljani sprejema v oskrbo onemogle, nezdravljivo bolne, upokojence itd. po 15 Din dnevno (izjemoma tudi za nižjo oskrbnino). Ima na razpolago nekaj sobic z eno posteljo in hrano II. razreda po 25 Din dnevno. Zavod je pod zdravniškim nadzorstvom, ima hišnega duhovnika, ki nudi bolnikom vso dušno oskrbo. Vodi jo ga usmiljene sestre sv. Vincencija Pavelskega. Ima ugodno avtobusno zvezo Ljubljana—Mengeš.

Zadnja azijska leva.

Pred kratkem je poslal indijski knez iz Dschunagara angleškemu muzeju v London dragocen dar: koži in okostje dveh odraslih levov. Ako bi bila leva

ustreljena kje v Afriki ob bregovih reke Sambesi ali v bližini Tschad-jezera, bi bilo darilo brezpomembno. Ker sta pa leva iz indijskih lovišč, je to v današnjih dneh nekaj izrednega. Angleški muzej hrani najbogatejšo zbirko živalskih posebnosti in med temi doslej dva komada zgoraj omenjenega izvora: glavo in kožo indijskega leva, ki je bil ustreljen leta 1830.

Lev je največja roparska mačka Afrike, kakor je tiger mogočen ropar Azije, ki se podi od sibirskih pragozdov do najbolj južne točke v Indiji. Obe vrsti roparskih živali nimata vedno istih lovišč. Obe vrsti roparic se nista selili le samo v predzgodovinski dobi, tudi v zgodovinskih časih sta menjavali bivališča pod vplivom človeka, ki je predružačeval navado in življenske pogoje. Tiger je prišel najbrže iz vzhodne Azije in je širil svoje kraljestvo vedno bolj proti zapadu, počez po Indiji do Perzije in celo do Kavkaškega pogorja. Lev je potoval v nasprotni smeri in v Indiji sta se srečali obe mački. — Kraljestvo leva se razprostira od rta Dobrega upanja v Afriki, a se je tudi v zgodovinski dobi širilo vedno dalje proti vzhodu na azijska tla. Naleteli so nanj v Mezopotamiji in Perziji in tudi v Indiji so ga lovili celo v okolici mest Delhi in Kalkuta. V zgodnjih zgodovinskih časih se je širilo kraljestvo kralja živali po Balkanu — lev se je pojavil na evropskih tleh — v Mali Aziji in v Armeniji. Lev je udril v tigrova lovišča in se je umaknil še le v zadnjem stoletju nazaj v Afriko.

V azijski kulturi je postal lev veliko bolj važen znak nego tiger. V indijskih pravljičah se mnogo govori o levu, ki je znak hrabrosti, saj se vendar spremeni celo bog Višnu v leva. Budha sedi na prestolu, katerega podpirajo levi.

Še leta 1845 je čul rjoveti leva starino slovec Layard v Mezopotamiji. Danes je zginil lev iz Azije. Zelo dvomljivo je, da bi še bilo leva najti kje v prav skritih perzijskih pokrajinah ali v Beluči-stanu. Izjema so v tem oziru hribi pri Giru v Indiji. V tem neznatnem delu Azije se je lev obdržal. Z omenjenega pogorja na polutoku Khatiaviar sta tudi oba omenjena komada, kojih okostje in koža sta sedaj v angleškem muzeju v Londonu.

Kako je pač prišlo do tega, da so leva tako temeljito prepočili iz Azije? Prvotno so domnevali, da je iztiščal tiger svojega tekmeca v Afriko. Ta trditev pa je že radi tega neverjetna, ker lev v boju navadno premaga tигра.

Predno so prišli Evropejci v Indijo, je bilo število levov in tigrov enako. Tiger se je podil po džunglah, lev je prebival po manj pogozdenih pokrajinah. V džunglo Evropejec ni prodril tako naglo, pač pa je kmalu raziskal ravnine in dal domačinu puško, s katero se je lotil leva. Puška je skrčila v splošnem stanje divjačine v Indiji in radi tega je začel tudi lev gladovati. Po goščavah džungle najde še danes tiger ne le dovolj kritja, ampak tudi zadostno plena. V razdobju 1814—1880 so postrelili po Indiji zelo veliko levov. Danes je v Indiji lev iztrebljen, izvzemši hribovja v Giru, kjer še mogoče čuva par komadov tamošnji indijski knez.

Za našo deco.

Snegulčica.

(Iz zbirke »Grimmove pravljice«.)

Dalje.

Lovec je moral slušati. Odvedel je Snegulčico v gozd. Ko pa je izdrl nož, da bi ga deklici zasadil v ubogo, nedolžno srce, tedaj je ona bridko zajokala in je rekla: »Dobri mož, ne ubij me! Skrila se bom v gozdu in nikoli več se ne bom vrnila.«

Bila je tako nežna in lepa, da se je lovec dal omehčati.

»Idi, idi, ubogo dete,« ji je rekel. Snegulčica je brž odhitela in se je skrila v gozdu. Lovec je mislil, da jo bodo divje živali kaj hitro našle in raztrgale. Zdelo se mu je pa, kakor da bi se mu bil kamen odvalil s srca, ker dekleta ni bil ubil.

Baš tedaj je pritekel mimo divji merjasec. Lovec ga je napadel in ubil ter mu je izrezal srce, katerega je izročil potem kraljici. Sedaj je bila zopet vsa srečna.

Med tem je bežala Snegulčica vse globlje v gozd. Zelo jo je bilo strah, ker ni videla žive duše. Tekla je preko ostrih kamnov, preko bodičastega dračja, tekla je dotlej, dokler so jo še mogle nesti noge. Že se je začelo mračiti, ko je naenkrat naletela na hišico sredi gozda. Pomislila je, da bi mogla vstopiti in si malo odpočiti. Vrata so bila samo priprta in tako je lahko neovirano stopila v hišico.

Vse, kar je notri videla, je bilo majhno, pa zelo snažno in v redu. Na mizi je bilo sedem majhnih krožnikov, sedem nožičev, sedem žličic, viličic in sedem srebrnih čašic. Ob zidu je stalo v vrsti sedem postelj, pokritih s čistimi, belimi odejami. Snegulčica je postala sredi sobe in je najprej vse razgledala.

Bila je zelo lačna in žejna. Z vsakega krožnika je malo jedla in si oddrobila od vsakega kruhka kosček. Nato je še izpila iz vsake čašice nekoliko kapljic vina. Ker je bila silno utrujena, je legla na eno izmed postelj in je takoj zaspala.

Napočila je že noč, ko so prispeli gospodarji hišice domov. To je bilo sedem palčkov, ki so ves dan kopali v gori, kjer so iskali žlahtno kamenje in zlato.

Ko so palčki vstopili, je vsak izmed njih prižgal svojo baklo. Zdaj je bila vsa soba razsvetljena in takoj so zapazili, da je bil nekdo v hišici, ker ni bilo vse v tistem redu, kakršnega so bili zapustili, ko so se podali na delo.

Prvi palček reče: »Kdo je sedel na mojem stolčku?»

Drugi reče: »Kdo je jedel z mojega krožnika?»

Tretji reče: »Kdo je vzel od mojega kruhka?»

Četrty reče: »Kdo je jedel od moje solate?»

Peti reče: »Kdo je uporabljal moje vilice?»

Šesti reče: »Kdo je rezal z mojim nožičem?»

Sedmi reče: »Kdo je pil iz moje čašice?»

Začeli so iskati po sobi. Sedmi palček je pogledal v svojo posteljo in je tam našel Snegulčico.

Brž je poklical svoje tovariše in tako so vsi obstopili posteljo. Dvignili so svoje bakle in so dolgo časa posmatrali Snegulčico.

»Oh! Kako lep je ta otrok!« je rekel eden. Vsi so sklenili, da Snegulčice ne bodo prebudili, ampak da jo bodo pustili, naj mirno spi.

V jutro se je Snegulčica zbudila. Ko je zagledala sedem palčkov, se je zelo prestrašila. Oni pa so jo ljubeznivo vprašali:

»Kako ti je ime?»

»Snegulčica,« je odgovorila.

»Kako si dospela sem v našo hišico?»

Pripovedovala jim je, kako je bila njena mačeha zapovedala, naj jo ubijejo, in kako jo je lovec pustil pri življenju. Pravila je dalje, kako je ves dan bežala, dokler ni našla te majhne hišice.

Palčki so ji rekli: »Če hočeš delati v naši hiši, da namreč paziš na red in snago, lahko ostaneš tu. Mi bomo skrbeli zate. Odloči se!»

»Ostanem,« je odgovorila Snegulčica. »Z vsem sem zadovoljna, kar zahtevate.«

Tako je postala palčkom gospodinja in je skrbela, da je bila hišica vselej snažna in v redu. Vsakega jutra so odšli palčki v goro, da bi iskali žlahtnega kamenja in zlata, Snegulčica pa je ostala doma in jim je pripravljala večerjo. Ves dan je bila sama v hiši. Zato so jo palčki večkrat svarili, naj pazi na sebe.

»Dobro pazi,« so ji rekli. »Pazi se posebno svoje mačehi, ker bo gotovo kmalu izvedela, da si tu. Nikogar ne sprejmi v hišo.«

Brezsrčna kraljica je verjela lovcu, da je Snegulčico usmrtil. Sedaj je vedela, da je zopet najlepša žena na svetu. Da bi se pa sigurno o tem prepričala, je zopet pristopila k ogledalu in ga je vprašala:

»Ogledalo na steni tej, katera žena je najlepša na svetu? Povej!»

Ogledalo je odgovorilo:

»Kraljica, ti najlepša žena tukaj si. Tam sredi gozdov pa, kjer palčkov je dom, Snegulčica biva, in njena lepota je tisočkrat večja od tvoje.«

Kraljica se je prestrašila. Zdaj je vedela, da ji lovec ni povedal resnice.

Sedla je in je začela premišljevat, kako bi se iznebila Snegulčice. Dokler je vedela, da je kdo lepši od nje, ni imela nikjer miru. Nazadnje si je napravila grozen načrt.

Dalje sledi.

Veletoki ali orjaške reke na svetu.

Komaj eno tretjino zemeljske površine tvori zemlja in po tej eni tretjini se pretakajo proti morju nepregledne količine vode. Če upredelimo največje reke vseh delov sveta po dolžini toka in po količini vode, potem dobimo naslednji vrstni red:

1. Mississippi — Missouri, Združene severoameriške države, 7000 km.
2. Nil, Afrika, 6400.
3. Amasonas, Brazilija, 5500 km.
4. Jankcekiang, Kitajska, 5200 km.
5. Kongo, Afrika, 4650 km.
6. Mackanzie, Kanada, 4600 km.
7. Lena, Sibirija, 4600.
8. Amur, Mandžurija, 4500 km.
9. Metong, Indokina, 4400 km.
10. Hoangho, Kitajska, 4200 km.
11. Niger, Afrika, 4200.
12. Jenissej, Sibirija, 3900 km.
13. Volga, Rusija, 3700.
14. Parana, Južna Amerika, 3700 km.
15. Yukon, Alaska, Severna Amerika, 3600.
16. Ob, Sibirija, 3500.
17. Indus, Indija, 3200.
18. Brahmaputra, Indija, 2900 km.
19. Donava, Evropa, 2900 km.
20. Evfrat, Mezopotamija v osrednji Aziji, 2800 km.
21. Rio Grande del N., Združene am. države, 2800 km.
22. Ganges, Indija, 2600
23. Sambesi, južna Afrika, 2600 km.
24. Syr-darja, Aralsko jezero v osred. Aziji, 2600 km.
25. Amur, Aralsko jezero, 2500 km.
26. Kolorado, Združene am. države, 2500 km.
27. Murray, Avstralija, 2300 km.
28. Orinoko, Venezuela v juž. Ameriki, 2300.
29. Dnjepr, Rusija, 2300
30. Don, Rusija, 2100.
31. Tigris, Mezopotamija, 2000 km.

Katoliška mladina vseh šol — čitaj

„Nedeljo“!

Bodi zavedno-katoliška že v svojih nežnih mladih letih!

Društvo narodov

ima svojo lastno himno. Skladatelj himne je kapelnik dunajske opere Alwin.

MALA OZNANILA

Prodaj posestvo 33 oralo: njive, travniki, sadonosnik, vinograd, gozd, vse v enem cellem kompleksu. Poslopja v sredi posestva in v dobrem stanju. Do cerkve in zidane ceste četrt ure. Cena po dogovoru. Vsa pojasnila daje: Karl Knuplež v Jarenini. 1067

Sprejem sedlarskega pomočnika. Ivan Bezjak, sedlar, Maribor, Cvetlična ul. 33. 1066

Prodaj posestvo 14 oralo. Marija Bezjak, Jirsovci, Sv. Urban pri Ptuj. 1063

Fanta ali deklico, 14letno, brez starišev, v zamem v kuhinjo s celo oskrbo. Dopise upravi lista pod »Poštenost«. 1064

Zahtevajte takoj še pred sajenjem zastonj cenik sadnemu drevju od drevesnic Ivan Gradišnik, Šmarjeta, Celje. 1060

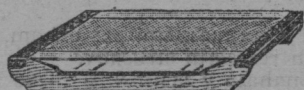
Nov vozni red

veljaven od 8. oktobra 1933, cena 2 Din (po pošti pošljite znamke za 2.50 Din pri naročilu) dobite v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Žični vložki

kom. po Din 100.-

Žični vložki iz izvanredne trde žice kom. po Din 150.—
Afrik madrace 3delne Din 250.—
Pri naročilu se prosi natančna notranja mera postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.

Izšla je

Blasnikova
VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1934,

ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obratovan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na mence, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, v Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabele hektarov v orah; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:

tiskarni J. Blasnik na sl. d. d.
v Ljubljani. 1144

Zenske plašče

zimske suknje

gotove obleke

manufakturo

:: pletenine ::

dobite najceneje pri:

I. Preac

Maribor Glavni trg 13

Oglejte si zalogo!

Inserirajte!

Za prodati: posestva, trgovine, gostilne. Za odgovor priložiti 3 Din znamke. Grošl Jožef, Slivnica pri Mariboru. 1062

Ob branju se rabi najraje 1061

turistovski kruh

iz rži, ki je zelo redilen in ostane svež 10 dni, le od peka **Felertag v Mariboru**, Betnavska cesta 43, Glavni trg 14, trgovina Skaza.

Zopet znižane cene!

Predno si nabavite obleke, krila in plašče, pišite po novi veliki ilustrirani cenik in vzorce v

Trgovski dom

Stermeki

tovarna perila in oblek

Celje št. 24.

obleke po Din 77, 99, 110, plašči po Din 199, 250, 340, kostumi po Din 320, 450, 560, bluze po Din 33, 46, 52, krila po Din 70, 74, 128.

Obleke kakor tudi plašči in druga konfekcija se po meri takoj izdelava v lastni tovarni. — Kar neodgovarja, se zamenja ali pa vrne denar. — Cenik zastonj.

Učenec se sprejme v pekarni Franci, Maribor, Taborska ulica 16. 1059

Pekarna v Pesjem št. 35 pri Velenju sprejme takoj vajenca. 1057

Sode od masti za kislo zelje na prodaj: Maribor, Maistrova ulica 17, Vrhunc. 1054

Sprejem majerja, Jareninski dol 39. 1058

Sadno drevje za jesensko saditev vseh vrst in najboljših sort: jabolke, hruške, črešnje, orehe in breskve, tudi jabolkove, hruškove in breskove divjake, ima po nizkih cenah na prodaj: Mihael Kovačič, drevesničar, Sv. Peter pri Mariboru. 1055

SUHE GOBE

kupuje po najvišji ceni **Sever & Komp., Ljubljana**, Gosposvetska cesta 5. 965

Moderne plašče

za jesen in zimo
dobite pri nas najceneje

Trgovski dom - Maribor

Sprejemamo tudi hranilne knjižice v plačilo!

1036

Za cerkveno ljudsko petje

smo vam pripravili cerkvene pesmarice, ki smo jim določili kar najnižjo ceno:

1. Cerkevna ljudska pesmarica samo po Din 3.—. Obsega 100 izbranih pesmi.

2. Venec sv. pesmi, obsega ravno 1000 cerkvenih pesmi, stane broš. Din 10.—, vezana Din 26.—. **Venec sv. pesmi in Molitev**, vez. v eni knjigi Din 30.—.

3. Prijatelj otroški (molitve in pesmi z notami za šolsko mladino), broš. Din 2.—, vez Din 5.50 in Din 7.50.

4. Jezus, blagoslovi nas! (Slomškovske blagoslovne pesmi z notami), Din 5.—.

5. Kvišku srca (pesmarica z notami), broš, Din 12.—, vez. Din 20.—.

Poleg teh naročajte tudi vse ostale cerkvene skladbe, novejšje in starejšje, pri

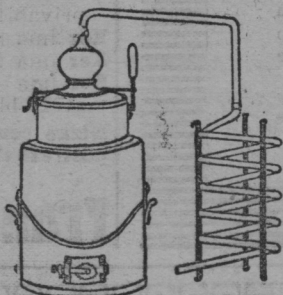
TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU.

Kotlarstvo

992

Jakob Kos

Glavni trg 4 Maribor Glavni trg 4

Vam izdelava vsakršno posodo iz bakra, kakor: različne kotle za žganjekuho, bakr. brzoparilnike (Alfe) s pripravo tudi za žganjekuho. Kotle za perilo in svinjekuho.

Autogenično varenje in vsa popravila po konkurenčnih cenah. Solidno delo! — Se priporoča.

Dobre obleke, raglane, nepremočljive Hubertus-površnike, kratke površnike, usnjate suknje itd. dobite po zelo nizkih cenah pri tvrdki

Ivan Mastnak, Celje

Kralja Petra cesta 15.

1019

Vino je dražje

manufakturnemu blagu pa so cene nižje, sedaj si lahko kupite že za malo denarja razno blago za ženske in moške obleke, za perilo, moderne pletene jopice, vse vrste gotovega ženskega in moškega perila, razne odeje, nogavice itd. in to dobite najboljše in najcenejše v znani manufakturni trgovini 1065

Mirko Feldin

Maribor, Grajski trg 1

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Jabolčna, hruškova, češnjeva, orehova, breskova drevesa ter sadne divjake, obojega v velikih množinah, v najboljših sortah in kakovosti ter najceneje nudi Kupčičeva drevnica na Ptujski gori. Zahtevajte seznam in cenik. V račun se vzamejo tudi hranilne knjige.

1056

Dobro blago

po 5, 6, 7 Din se dobi le v Trpinovem bazarju,

Maribor, Vetrinjska ulica 15.

861

Dobro, toplo zimsko blago

kupite poceni pri

manufaktorni veletrgovini

Franc Dobovičnik, Celje,

Gospoka ulica 15.

715

Močno flanelo za perilo od Din 7.— naprej
Barchente za obleke . . . od Din 9.50 naprej
Berlinski robci za ogrniti od Din 80.— naprej
Sukno črno in modro
(za Überjackne) od Din 45.— naprej
Sukno za obleke in kostume od Din 28.— naprej
Debelo sukno za površnike po najnižji ceni.
Zimsko perilo za moške, ženske in otroke po neverjetno nizki ceni!

Ženini in neveste!

Ste vabljeni, da nakupite vse potrebščine, ki jih rabite za bodoči stan, edinole pri meni, ker le takrat bode vse srečno, če bo gnezdo prijetno.

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gospoki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! Prosti ogled vseh zalog! Vljudna postrežba! Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

V vsako hišo — Sveto pismo!

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanje apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanje apostolov.

V teh težkih časih pomanjkanja denarja smo sklenili omogočiti vsaki družini nakup Sv. pisma. Zato smo nastavili sledeče cene:

Novi zakon (obseg knjige 541 strani) stane broširan Din 6.—, polplatno vezan Din 8.— in celoplatno vezan Din 15.—.

Pri teh cenah se plača papir in knjigovezniško delo. Vse prešavljanje in tiskanje pa je zastoj. Po teh cenah pa prodajamo le sedanjo zalogo in knjige ne bomo ponatisnili. Zato opozarjamo vse, ki si hočejo pravočasno oskrbeti Sv. pismo, da si naročijo čimprej. Za poštnino je priračunati še 2 Din za komad in potem lahko pošljejo v znamkah.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gospoka ulica

I. Z. Z. D. Z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!